

Dr. Mücahit KIVRAK¹

¹ BAÜN Edremit Myo

Zeytincilik ve Zeytin İşleme Teknolojisi Programı

kivrak@gmail.com

0505 772 44 46

Temel Kavramlar

Ders Notu: 156

Allah Kabul Etsin

IDEETV CANLI

BU GECE TEHECCÜTE KABE'DE DUA YAPILACAK.
DUA İSTEYENLER SIKINTISI OLANLAR YAZSINLAR

KABE Yaz Bir Boşluk Birak Mesajını 3929'a Gönder.

CUMA YAZ GÖNDER
3 TL'YE CUMA'da SİZE
DUA EDELİM

İktisat Der Ki

Bir mala gereğinden fazla değer verersen kazıklanırsın.

Bu malın yürüyor ve konuşabilir olması sonucu değiştirmez.

24.09.2023

© zeytinist

Biz doğduğumuzdan beri yoksulduk.
Varlığını görmedik ki yoksulluktan şikayet
edelim.

Neşet Ertuş

kivrak@gmail.com

5

Milletler sadece ekonomi ve teknoloji ile ayakta kalamazlar.

Ekrem Kaftan

Haya't' ile haya'l'
arasındaki tek fark TL'dir.

24.09.2023

Allah ona yürü ya kulum demişti.

Çok zengin oldu.

Para hırsı daha da artınca Allah ona dur ya kulum dedi.

Tutumlu adamdı ömründen de tasarruf yaptı erken gitti 😊

Ziraat milli ekonominin temelidir. Bir taraftan milletimizin beslenme ve giydirmeye ihtiyacını ve sanayimizin hammaddesini temin ve diğerk taraftan ihracatımızın da ona kaynağını teşkil eder. Aynı zamanda zirai kalkınmamız memlekette şimdiye kadar istihsal ve istihlaki lasey mesabesinde olan ve milli ekonomimizde yeri çok ehemmiyetsizce bulunan nüfusumuzun en büyük kısmının yaşayış seviyesini yükseltecek ve onları nisbi bir refaha kavuşturmak suretiyle memleketimizde içtimai adaleti tahakkuk ettirecek ve milli bünyemizi takviye edecektir. Adnan Menderes

Zirai kalkınmamıza sarf edilecek gayretler ve bu sahada yapılacak envestismanlar bu sahanın tamamiyle bakir olması sebebiyle verimlerin en yüksek seviyelerde elde edilmesini mümkün kılacak ve şüphe yoktur ki zirai envestismanlar neticelerini diğer mevzulara nazaran çok kısa zamanda verecektir. Adnan Menderes

Teknik ziraatin mümkün olan süratle vatan sathına yayılması çiftçimizin teknik alet ve makinelerle teçhizini sulama ve gübreleme işlerinin süratle halli hastalık ve haşaratla mücadele işlerinin kıfayetle yapılması birinci derecede ehemmiyeti haiz mevzular olmalıdır. Adnan Menderes

Toprak işleyenin su kullananın Bülent Ecevit

Ekonomi Bilimi:

Ekonomi bir bilim dalı olarak, kaynakların sınırlı, buna karşılık insanoğlunun ihtiyaçlarının sonsuz olması nedeniyle, çeşitli sorulara yanıt arayan bir bilim dalı olarak ortaya çıkmış ve gelişme göstermiştir.

Para kazanmak zordur

emekle kazanmak daha zordur.

Ekonomi kaçınılmaz olarak siyasetle bilimin karışımıdır.

Tobin

Bu yönüyle **ekonomi**; kısıtlı kaynaklar ile hangi malın, kim için, ne miktarda üretileceği ve kimler tarafından tüketileceği sorularına ve fiyatın oluşum mekanizmasını algılamaya çalışan bir bilim dalıdır.

İdare edenlerle açlık çekenler arasındaki topluluk, yetenekler nispetinde pastadan parçalar koparmaya ve bu nedenle idare edenlere yakın olmaya çalışmışlardır. Orta sınıf olarak isimlendirilen nüfus, devletlerin kaderleri üzerinde etkili olmuştur. Bu nedenle tarih boyunca güçlü devlet olmanın en etkin şartı adaletli paylaşım olmuştur.

Devlet dört temele dayanmaktadır. Yönetilen toplum, yöneten merkezdeki yüksek siyasi otorite, üzerinde yaşanan ve kontrol edilen topraklar ile devlet kurumlarıdır.

Ekonomi biliminde insanın ihtiyaçları sınırsız, kaynaklar sınırlı görölmüştür. Sınırsız olan kaynaklardır, sınırlı olan ise ihtiyaçlardır.

İnsanın ihtiyaçlarının sınırlı olmasına ve bu kadar sınırsız kaynak bulunmasına rağmen, dünya nüfusunun büyük bir kısmının açlık çekiyor olması şu ana kadar uygulanan ekonomi modellerinin ve politikalarının yanlışlar içermesinden kaynaklanmaktadır.

İnsanın yemek, içmek, ısınmak, giyinmek, barınmak vd çok karmaşık olmayan sınırlı ihtiyaç kalıpları varken bu ihtiyaçlarını karşılamak için dünya üzerinde yüzlerce hatta binlerce bilinen veya bilinmeyen kaynak bulunmaktadır.

Kaynakları sınırlı olarak gören ekonomistler, arz yanlısı modeller geliştirerek üretime odaklanmışlardır. Çünkü bu mantığa göre ihtiyaçlar sınırsız olduğu için tüketimde her zaman fazlalık olacağından ekonominin asıl çözülmesi gereken problemi tüketim değil, üretimdir. Bugün gelinen noktada ekonomilerde deflasyonun yani tüketim eksikliğinin ortaya çıkmış olması var olan üretim hacmini bile karşılayabilecek tüketimin olmaması bu modellerin yanlış temeller üzerine oturduğunu ispatlamaktadır.

Ürettiği mal ve hizmetleri tüketemediği için stokları her geçen gün artan kapitalist anlayış diğer taraftan artan dünya nüfusunu problem olarak görmüş gerek savaşlarla gerekse açlık ve doğum kontrolleri ile nüfusunun azaltılmasını desteklemiştir. Doğum kontrolünü olmazsa olmaz bir çözüm olarak özellikle Afrika ve Asya insanına dayatmışlardır.

Her doğan ocuk ekonomiye bir yük değildir, bilakis tüketim miktarını arttırarak üretimi de teşvik eden güce sahiptir. Ekonomi bu mantıkla değerlendirildiğinde, tketlenen her malın ve emeğin, üretim kabiliyetini arttıracağı gibi, üretim çeşitliliğinin de önünü açacak imkan sağlamaktadır.

İktisat bilimi sınırsız kaynaklardan en yüksek istifade ederek her doğan insana huzurlu bir hayat yaşatma ilmidir.

İnsanlığın saadete kavuşması için 5 şey gerekir.

Huzur ve barış,

hürriyet,

adalet,

insanların refahı (iç barış),

insanların itibarı

Ekonomik kalkınma ahlaki kalkınmayla beraber yürüdüğünde o millet felaha erer.

"vahşi kapitalizmin" ahlakla veya maneviyatla işi olmaz. Şayet ticari metaya dönüştürüp kâr elde edecekse ahlakın pazarlamasını bile yapar, o başka!

Ne ki, "ahlakın" ticarileştirilmesinden daha büyük ahıksızlık da olmaz.

Kapitalist üretim tarzı ancak tekelci çağında bireysel, toplumsal ve aileyle ilgili ihtiyaçların tamamına egemen olur, ayrıca bunları piyasaya tabi kılmak suretiyle, sermayenin ihtiyaçlarına hizmet edecek biçimde yeniden şekillenir. Bu gelişmeyi anlamaksızın, yeni meslek yapısını ve dolayısıyla modern işçi sınıfını anlamak olanaksızdır (Braverman, 2008, s 257).

Bireyin çıkarlarını toplumun çıkarlarına katkı sağlayacak bir biçimde yönlendirebilirsek aynı anda hem bireyin hem de toplumun en yüksek fayda elde etmesi mümkün olacaktır.

İnsanlar hem tüketirken hem de üretirken topluma katkıda bulunacaklardır. Gelirini arttırma gayreti içerisinde bulunan her birey, diğer bireylerin de gelirini arttıracak, tüketim yapan her birey diğer bireylerin daha fazla kazanmasını, dolayısıyla daha fazla tüketebilmesini sağlayacaktır.

Hem bireyler hem de bireylerden oluşan toplumlar olaylara yaklaşırken akılları ile değil taşıdıkları duygular ile yaklaşırlar. Duygular ile gösterilen yaklaşımlar bazen gerçeklerle örtüşebilir, bazen de tam tersi olabilir.

İnsanların kabiliyetleri farklı farklıdır. İnsanları aynı dişlinin bir parçası olarak görmek mümkün değildir.

İnsanlar ve devletler için esas özgürlük başka birey ve devletlere muhtaç olmadan yaşamaktır.

Dünyada uygulanan ekonomi politikaları hep toplumun bir kesimine destek verirken diğer kesimini ihmal etmiştir.

Tarım kesiminin desteklenmesi tarım ve tarıma dayalı sanayinin de gelişmesine imkan sağlayacağı için büyük bir istihdam sahası ortaya çıkacaktır. Doğru bir tarım politikası ile kazanılacak her yeni işgücü topraktan daha fazla istifade etmemizi sağlayacaktır. Geliştirilecek ekonomi politikalarının gayesi ekosistemi bozmadan nasıl olur da sınırsız olan kaynaklardan gerektiği kadar istifade ederiz olmalıdır.

Ekonomi Bilimi çeşitli sorulara yönelik cevapları
Mikro ve Makro İktisat (Ekonomi) başlıkları
altında aramaktadır.

Ekonominin mikro uniteleri olarak tüketicilerin ve firmaların ekonomik davranışlarını, ihtiyaç, fayda, değer ve fiyat kavramlarının tanımlarını gerçekleştiren **Mikro Ekonomi**, piyasa türlerini, piyasaların işleyiş mekanizmasını ve farklı piyasa koşullarında firma dengesinin nasıl oluştuğunu da araştırmaktadır.

Makro Ekonomi alanı ise, ülke ekonomisi ve dünya ekonomisini ilgilendiren konu başlıklarını inceleyen bir ana alt daldır.

İstihdam, büyüme, enflasyon, kamu dengesi, dış ticaret, ödemeler dengesi gibi konu başlıkları makro ekonominin ilgi alanına girer.

Milli iktisadın iki devresi vardır. Birinci devrede tüm olanaklar üretimin arttırılmasına seferber edilecek, gelir dağılımına bakılmaksızın yatırımlara girişilecek. İkinci devre sosyal devletin kuruluşu, servet dağılımının adilane olması olacak.

Ziya Gökalp

İnsanoğlu, ilkel kavim yaşantısı içerisinde temel ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak çeşitli malları temin etme mücadelesine giriştiğinden bu yana ekonomi kavramı ile özdeşleşmiştir.

İlkel kavim yaşantısı içerisinde ihtiyaçların karşılanmasına yönelik olarak, trampa ekonomisi dediğimiz malın malla takas edildiği bir mübadele şekline bağlı olarak, insanoğlu ihtiyacı olan çeşitli malları temin etmeye çalışmıştır.

Bu nedenle, insanoğlunun ekonomi ile bağlantılı olarak ilk tanıştığı kavramlar; ihtiyaç, fayda, değer ve fiyat kavramları olarak tarif edilebilir.

Nüfusun ve gereksinmelerin devamlı artması malın malla değişimini zorlaştırmış ve gittikçe değer kazanan bir değişim ve ödeme aracı olarak para kullanılmaya başlanmıştır. Artık malların üretimi, işlenmeleri ve dağıtımları köy ve şehirlerden daha geniş bölgede söz konusu olmuş, böylece **MİLLİ EKONOMİ** doğup, gelişmiştir. Milli ekonomi de işbölümü, üretimde önemli bir yer tutarken, yaygın bir ulaştırma ağı, para ve kredi işlemlerinin bankalar tarafından yapılması belirgin hususlar olmuştur.

İhtiyaç:

Karşılanmadığı zaman acı ve üzüntü,
karşılandığında ise mutluluk (haz) veren bir duygudur.

İnsanın hayatta kalabilmesi için mutlaka karşılanması gereken ihtiyaçlara (solunma, gıda, giyinme, barınma, savunma vb.) **“hayati”**, **“biyolojik”** veya **“zorunlu ihtiyaçlar”**, bu kapsama girmeyenlere ise **“kültürel ve sosyal ihtiyaçlar”** adı verilir.

Piramidin tabanında zorunlu, orta bölümünde kültürel ve tepesinde sosyal ihtiyaçlar yer almaktadır.

Maslow piramidi (ihtiyaçlar hiyerarşisi)

Kendini gerçekleştirme (en üstte yer alır çok az kısmı kaplar)

Öz saygı

Aidiyet, sahip olma ve sevgi

Güvenlik & emniyet

Fizyolojik ihtiyaçlar (en altta yer alır en büyük kısmı kaplar)

Fayda:

Mal veya hizmetlerin herhangi bir ihtiyacı giderebilme yeteneği veya derecesidir.

Tüketici herhangi bir malı kullandığında bundan bir tatmin elde eder. Tüketicinin elde ettiği bu tatmine “fayda” diyoruz.

Örneğin, vücudumuzun temel ihtiyaçlarını karşılama özelliğine sahip olan su faydalıdır.

Fayda; bir başka açıdan, herhangi bir mal ve hizmetin, taşıdığı özelliklere bağlı olarak, her hangi bir ihtiyacı giderebilme yeteneği ise, *her tüketicinin aynı maldan elde ettiği fayda farklılık gösterebilir.*

Değer:

Mal ve hizmetlere verilen öneme “*değer*” denir.

Birey ve / veya toplum, bir mal veya hizmetin değerini, o mal ve hizmetin sağladığı fayda, o mal veya hizmetin yeryüzünde bol veya kıt olması ve o mal ve hizmetin kalitesine bağlı olarak tayin eder.

Eğer, bir malın değeri salt sağladığı fayda ile ölçülebiliyor olsa idi, suyun elmastan daha değerli olması gerekirdi.

Ancak, insanoğlu bir malın değerini belirlerken, bu mal ve hizmete tüketiciler ne kadar sınırlı ölçüde ulaşabiliyorsa o ölçüde değer vermektedir. Yani, insanoğlunun bencil olması, sınırlı sayıda mal veya hizmete daha yüksek bir değer biçilmesine neden oluşturmaktadır. Dolayısı ile; malın sağladığı fayda, malın bol veya kıt olması ve malın kalitesi, yani üç farklı unsurun birleşimi malın değerinin belirlenmesini sağlamaktadır.

Fiyat:

Bir mal veya hizmetin değerinin parasal ifadesine *fiyat* denilmektedir.

Her hangi bir mal veya hizmetin değeri, o ekonomide geçerli olan ortak değer ölçüsü ile parasallaştırılarak fiyata dönüştürülür.

Bu ortak değer ölçüsünün mutlaka bugünkü anlamda kağıt veya madeni para olması şart değildir.

İlkel kavim yaşantısında para niyetine kullanılmış tarımsal ürünler, metal parçaları, kolyeler, altın ve gümüş para da ortak değer ölçüsü olarak değerlendirilmelidir ve kullanılmışlardır.

Fiyat istikrarı, bir ulusal ekonomi için vazgeçilmez bir unsurdur. Merkez Bankası'nın asli fonksiyonu fiyat istikrarını sağlamaktır. Günümüzde, sıfıra yakın oranlarda, yani yıllık bazda % 1 – 2 enflasyona sahip gelişmiş ekonomiler, göreceli olarak fiyat istikrarına sahip ülkeler olarak kabul görmektedir.

Enflasyon ve Deflasyon:

Bir ulusal ekonomide, fiyatlar genel seviyesinin (veya düzeyinin) düzenli ve sürekli olarak artması (veya yükselmesi) sürecine *enflasyon* denir.

ENFLASYON NEDİR?

Enflasyon deyince akla ilk gelen günlük hayatta çokça kullandığımız mal ve hizmetlerin fiyatlarının artmasıdır. Ancak mal ve hizmetlerin fiyatları zaman içinde artabilir veya azalabilir. Enflasyon sadece belli bir malın veya hizmetin fiyatının tek başına artması değil, fiyatların genel düzeyinin sürekli bir artış göstermesidir. Diğer bir deyişle, sadece bazı malların fiyatlarının sürekli artması ya da tüm malların fiyatlarının bir sefer artması enflasyon değildir. Örneğin aylık enflasyon oranının yüzde 1 olması, o ay içinde fiyatlar genel seviyesinin bir önceki aya göre yüzde 1 oranında arttığını gösterir. Yıllık enflasyonun yüzde 30 olması da, fiyatların bir önceki yıla göre ortalama yüzde 30 oranında arttığını, örneğin geçen yıl 20 milyon TL'ye alınan bir mal sepetinin bu yıl ancak 26 milyon TL'ye alınabileceğini ifade eder.

Enflasyonun düşmesi; fiyatların düşmesi, insanların alım gücünün artması, gelirlerinin yükselmesi demek değildir. Enflasyonun düşmesi; fiyatların daha az artması, insanların alım güçlerinin daha az azalması ve neticesinde istikrar ve refah demektir.

örneğın
bir mal
on TL'ye

Yüksek enflasyon paranın alım gücünü azaltır ve aynı zamanda fiyat değişimlerini anlamayı zorlaştırır. Örneğın, Türkiye'de 1960'lı yıllarda 50-100 binTL ile ortalama bir ev alınabilirken bugün bu para ile bir ekmek dahi alınamaması, enflasyonun alım gücünü zaman içinde ne denli azalttığının net bir göstergesidir.

(si):
n mal

ENFLASYON:Fiyatlar genel seviyesinin sürekli olarak artmasıdır.

TÜFE (Tüketici Fiyat Endeksi): Tüketici tarafından satın alınan mal ve hizmetlerin fiyatlarındaki değişiklikleri ölçer.

TEFE (Toptan Eşya Fiyat Endeksi): Ekonomide üretim faaliyetinde yer alan maddelerin fiyatlarındaki değişiklikleri toptancı aşamasında ölçer.

in anı
Türkiye'
ile ortala
para ile
enflasyon
denli aza

Fiyat
baz

Endeksi):

alınan mal
daki

at

üretim
ddelerin
eri toptancı

enflasyonun alım gücünü zaman içinde ne
denli azalttığının net bir göstergesidir.

**Fiyatlar, 1968 yılından beri TÜFE
bazında yaklaşık 876 bin kat
artmıştır.**

Enflasyon en fazla sabit gelirlilerde gelir kaybına sebep olduğu için gelir dağılımında dengesizliği de arttırmaktadır. Para basma enflasyon olur olarak bilinen bu görüő sadece tam istihdam düzeyinde ve sadece üretimle karşılık bulamayacak tüketime kanallene edilen para için geçerli çok spesifik bir durumdur. Diğer taraftan faizle birlikte piyasadan parayı çekip talebi azaltıp enflasyonu engelleme anlayışı son derece yanlıştır.

Mal ve hizmetlerin fiyatlarını temsil eden fiyatlar genel seviyesindeki düzenli ve sürekli azalma veya düşüş ise **deflasyon** olarak adlandırılır.

Japonya, geçmiş yıllarda deflasyon sorunu yaşamıştır.

Bir ulusal ekonominin enflasyon veya deflasyon tehdidinde olup olmadığı, oluşturulan fiyat indeksleri ile hesap edilir. Türkiye'de bu hesaplama, Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) ve Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) kullanılarak hesap edilmektedir.

Ekonomideki en büyük problemlerin başında deflasyon süreci gelir. Şu ana kadar bilinen hiçbir ekonomi politikasının bunu çözmesi de mümkün değildir. Deflasyon süreci fiyatların düşmesi ile enflasyon sürecinde fiyatların artış hızının düşmesi veya çıkması birbirinden tamamı ile farklı sonuçlar doğurur. Enflasyon ile mukayese edildiğinde ekonomiler için çok daha tehlikeli bir durumu ifade etmektedir.

Devalüasyon ve Revalüasyon:

Bir ülkenin para biriminin ulusal sınırlar içerisinde enflasyon nedeniyle değer yitirmesi sonucu, ülkenin para birimi değerinin yabancı paralar karşısında değerinin ayarlanması ve bu nedenle ülkenin yerel para birimi cinsinden döviz kurlarının değer kazanması sürecine **devalüasyon**, ülkenin para birimi değer kazandığında, yabancı paralarının döviz kuru cinsinden değer yitirmesi sürecine de **revalüasyon** denmektedir.

YILLIK BAZDA KUR DEĞİŞİMİ

YIL	KUR		DEĞİŞİM
1985	519,52 ₺	519,52 ₺	
1986	668,96 ₺	668,96 ₺	28,77%
1987	854,86 ₺	854,86 ₺	27,79%
1988	1.420,14 ₺	1.420,14 ₺	66,12%
1989	2.119,74 ₺	2.119,74 ₺	49,26%
1990	2.605,93 ₺	2.605,93 ₺	22,94%
1991	4.165,73 ₺	4.165,73 ₺	59,86%
1992	6.862,69 ₺	6.862,69 ₺	64,74%
1993	10.970,61 ₺	10.970,61 ₺	59,86%
1994	29.685,22 ₺	29.685,22 ₺	170,59%
1995	45.687,12 ₺	45.687,12 ₺	53,91%
1996	81.053,36 ₺	81.053,36 ₺	77,41%
1997	151.252,83 ₺	151.252,83 ₺	86,61%
1998	259.839,15 ₺	259.839,15 ₺	71,79%
1999	416.814,01 ₺	416.814,01 ₺	60,41%
2000	623.455,08 ₺	623.455,08 ₺	49,58%
2001	1.222.325,85 ₺	1.222.325,85 ₺	96,06%
2002	1.504.119,12 ₺	1.504.119,12 ₺	23,05%
2003	1.496.710,36 ₺	1.496.710,36 ₺	-0,49%
2004	1.421.837,82 ₺	1.421.837,82 ₺	-5,00%
2005	1,34 ₺	1.341.046,36 ₺	-5,68%
2006	1,43 ₺	1.429.435,67 ₺	6,59%
2007	1,30 ₺	1.301.258,21 ₺	-8,97%
2008	1,30 ₺	1.297.889,66 ₺	-0,26%
2009	1,55 ₺	1.546.788,62 ₺	19,18%
2010	1,50 ₺	1.498.429,05 ₺	-3,13%
2011	1,67 ₺	1.671.024,59 ₺	11,52%
2012	1,79 ₺	1.792.268,76 ₺	7,26%
2013	1,90 ₺	1.902.248,23 ₺	6,14%
2014	2,19 ₺	2.186.788,81 ₺	14,96%
2015	2,72 ₺	2.718.651,74 ₺	24,32%
2016	3,02 ₺	3.018.542,50 ₺	11,03%
2017	3,64 ₺	3.644.940,16 ₺	20,75%
2018	4,60 ₺	4.600.000,00 ₺	26,20%

Haber Report @HaberReport · 23 sa ...
İsviçre Merkez Bankası, Frank'taki aşırı değerlenmeyi önlemek için Frank satarak 120 milyar Dolar aldı.

761 2.811 27,8B

Göksevenin Soylu @Goksevenin... · 23 sa ...
TL Satın alsınlar söyleyin. Bizimki de değerlendirsin ASDASD

4 4 874

Melih Mercan @mLhmrcn · 23 sa ...
O kadar parayı (TL olarak) koyacak yer yoktur.

6 5 754

Yunus Özmen @yunuzbey · 22 sa ...
1 milyar dolar bir palet
120 milyar dolar 120 palet
 $120 \times 13.50 = 1,620$ palet yapar
Benim mat bu kadar biri palet çapından kaç m2 tuttuğunu hesaplasın

7 133

Optixyen @optixyen · 22 sa ...
Dayı o kadar hesaplamışsın sonunu da getir be merak ettik.

1 186

cneytakyldz @cneytakyildiz · 22 sa ...
Standart 1 palet 1.43 m^2 . $X 1620 = 2316$ m2 alan yer tutar

10 120

Optixyen @optixyen · 22 sa ...
Duvar patlatmayı bilen birini bulursak bi soyguna gidilir sizinle beyler eyvallah

7 251

il Conte di MonteCristo 🇮🇹 · 21 sa ...
Standart bir tır 🚛 90m2 yere sahip,
1'43ten bir palet düşünürsen
90/1.43ten 62 palet sığar. 1620 tane desek 25 tane tır gerek...

6 155

Yakup @Cinyak92 · 21 sa ...
25 tır ortalama 12.500 litre mazot alsa, İstanbuldan isviçreye 4 depo gidiş 4 depo geliş olsa 100.000 litre yapar. 1.200.000.000₺ yakıt parası tutar. Onuda hesaba ekleyin.

4 168

8 Şubat 2019 2 Ocak 2018
USDTRY 5,2478 3,7626

TRY ne kadar değer kaybetti?

$$2 \text{ Ocak } 2018 \quad 1 \text{ TRY} = \frac{1}{3,7626} \text{ USD} = 0,2658 \text{ USD}$$

$$8 \text{ Şubat } 2019 \quad 1 \text{ TRY} = \frac{1}{5,2478} \text{ USD} = 0,1906 \text{ USD}$$

$$\begin{aligned} \text{TRY için \% değişim} &= \frac{\text{Son Durum} - \text{ilk Durum}}{\text{ilk Durum}} \\ &= \frac{0,1906 - 0,2658}{0,2658} = \underbrace{-\%28,3}_{\text{TRY'deki değer kaybı}} \end{aligned}$$

USD ne kadar değer kazandı?

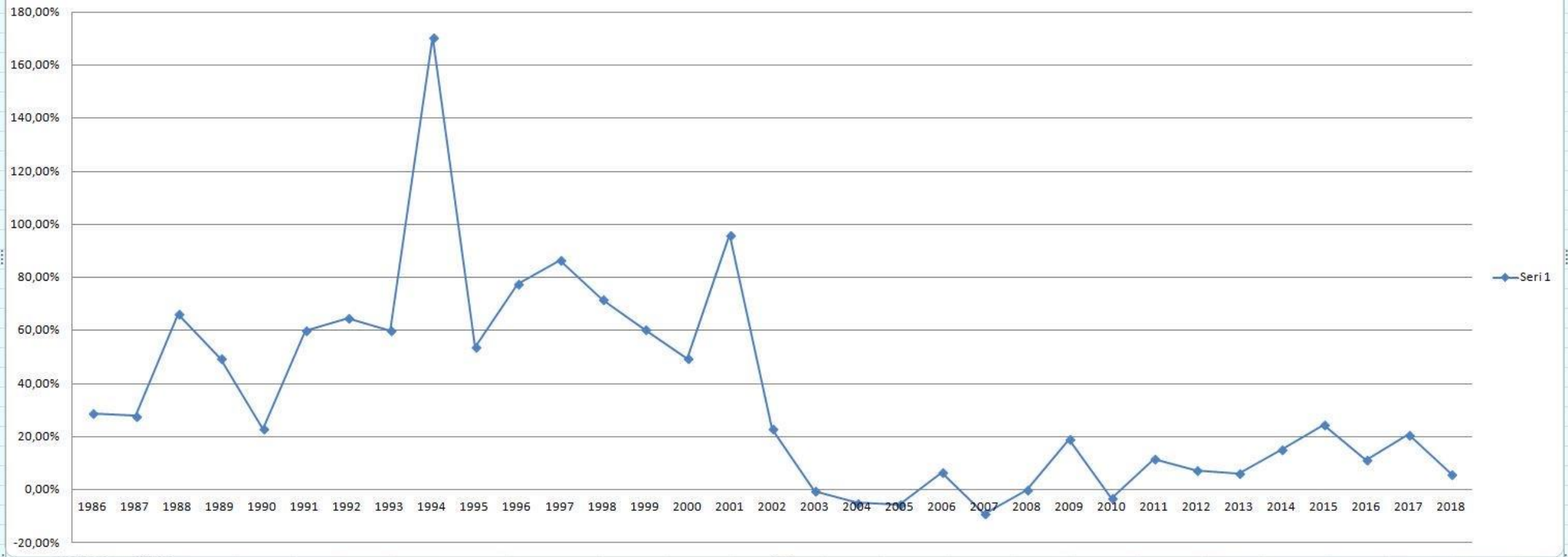
$$2 \text{ Ocak } 2018 \quad 1 \text{ USD} = 3,7626 \text{ TRY}$$

$$8 \text{ Şubat } 2019 \quad 1 \text{ USD} = 5,2478 \text{ TRY}$$

$$\begin{aligned} \text{USD için \% değişim} &= \frac{\text{Son Durum} - \text{ilk Durum}}{\text{ilk Durum}} \\ &= \frac{5,2478 - 3,7626}{3,7626} = \underbrace{\%39,5}_{\text{USD'deki değer kazancı}} \end{aligned}$$

Ünlü Fransız Lhumanite Dergisi bu durumu «kundaçılar»
itfaiyeci rolüne soyunuyorlar diye eleştiriyor.

USD KUR ARTIŞ ORANI

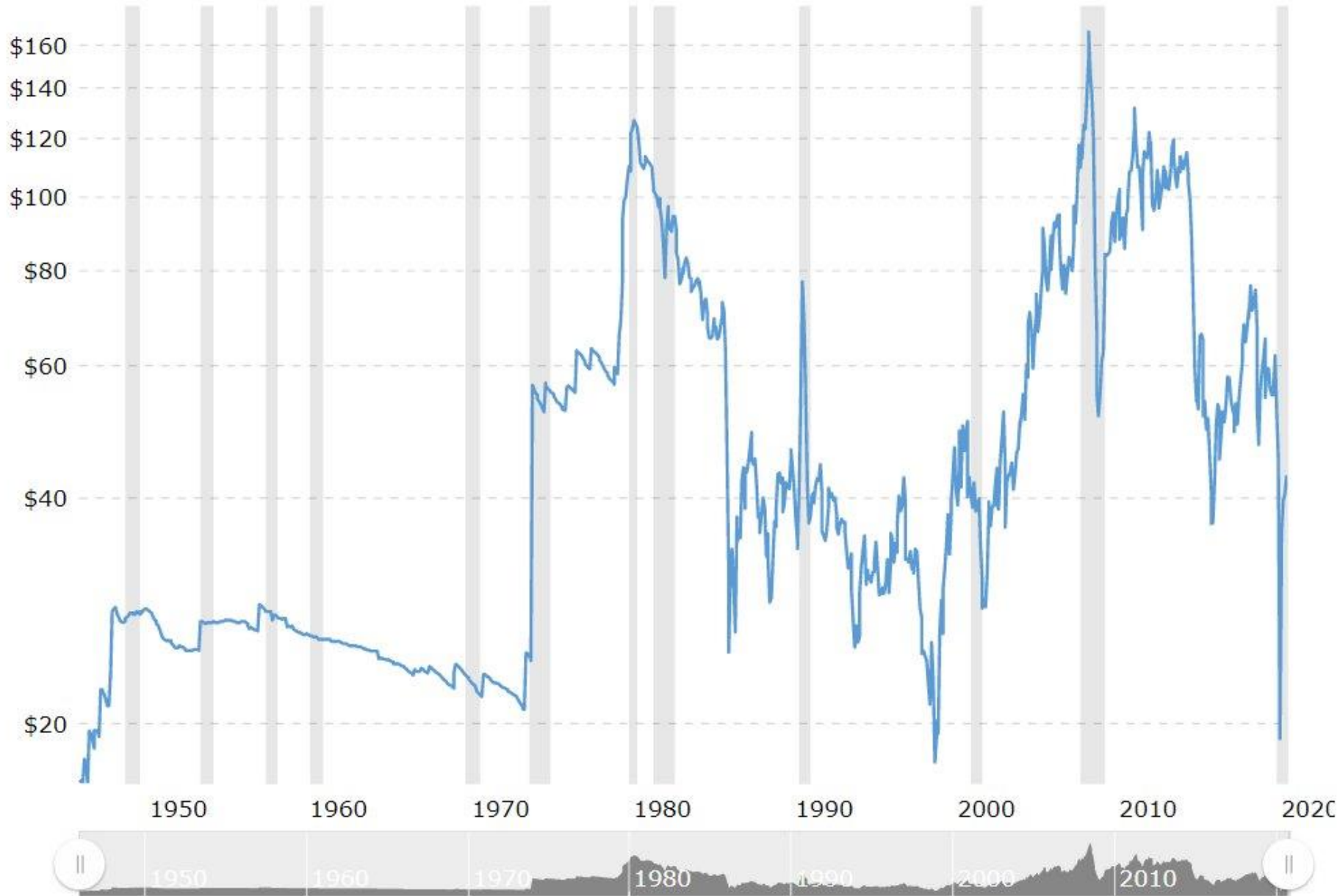
Ekonominin kuralı herkes alırken satacaksın, herkes satarken alacaksın ve panikle hareket etmeyeceksin.

Ekonomistlerin bir sözü vardır.

Bana kur politikanı söyle ben sana ekonominin kaderini söyleyeyim.

Dünyanın en büyük döviz spekülörlerinin başında gelen ünlü yatırım uzmanı George Soros bile tobin vergisinin döviz spekülasyonlarını zorlaştıracığını kabul etmektedir. Soros'a göre finans piyasalarının küreselleşmesi finans sermayesinde diğer vergilendirme kaynaklarına ve sektörlerine göre haksız bir avantaj sağlamıştır. Küreselleşme isimli kitabında finans işlemleri üzerine getirilecek bir vergi bu karşılığı dengeleyebilir demektedir.

Ufuk Söylemez 27.10.2009

Petrol
fiyatlarını
n uzun
yıllar
seyri

Ucuzluk karşıtı vergi

ucuzluk karşıtı dava

kar mahrumiyeti talebi

Matbaa maliyeti dışında bir maliyeti olmayan dolarları basıp bütün dünyaya dağıtan ABD hem siyasi hegemonyasını hem de dünyadaki gelirleri kendisine aktaracak sistemi kurmuştur. Zaman içerisinde altın ile bağlantısı da ortadan kalkan dolar artık gerçekte karşılığı olmayan ancak itibarından dolayı bütün dünyada kullanılan para haline gelmiştir.

Devalüasyon ve revalüasyon, yani ülke para biriminin diğer ülke paraları cinsinden değerinin dalgalanması, o ülkenin rekabet durumunu derinden etkilemektedir.

Bir ülkenin para biriminin yabancı paralar karşısındaki değeri, Merkez Bankası müdahalesi ile korunuyor ise gerçekçi bir kurdan söz etmek zordur.

Merkez Bankalarının uyguladığı farklı döviz kuru politikalarının bu anlamda etkileri görülmektedir.

Para biriminin yabancı paralara veya altına dönüştürülmesine yönelik kısıtlamalar ise bir başka sorundur. Buna karşılık, para birimi, diğer paralar ve altına serbestçe dönüştürülebiliyorsa bu duruma *Konvertibilite* denir.

Mal ve Hizmet:

İnsanın ihtiyaçları mallar ve hizmetlerle karşılanır.

İhtiyaçları temin özelliğine sahip her şeye “*mal*” denir. Ekmek, ayakkabı birer mal iken, berberin sa kesmesi veya doktorun hasta muayene etmesi birer “*hizmet*”tir.

Üretim:

İnsan ihtiyaçlarını gidermekte kullanılacak mal ve hizmetlerin meydana getirilmesi, elde edilmesi veya meydana getirilmesi sürecidir.

Mal veya hizmetlerin üretimi üretim faktörleri kullanılarak gerçekleştirilir.

Ekonomi bilimi, mal ve hizmetlerin üretilmesinde kullanılan doğal kaynaklar, emek, sermaye ve girişimi *üretim faktörleri* ile tanımlamıştır.

Üretilen malların bir kısmı ileride kullanılmak üzere bozulmadan saklanıyorsa, saklanan bu kısma "stok" adı verilir.

Paranın gücünü söylem belirlemez, politika belirlemez,
üretim belirler.

Prof. Dr. Osman Altuğ

Bir lke düşünün 100 tane yumurta üretiyor. Bu 100 yumurtaya karşı 100 lira basıyor. Demir veya kağıt. bir yumurtanın fiyatı kaç lira 1 lira 100 yumurtayı üretimini daha fazla arttırmak için ne yapman lazım üretimini daha fazla arttırmak için ne yapman lazım. Tavuklara yani üreticilere ve de horozlara yani yatırımcılara daha iyi bakman lazım. Tavukların bakımını iyi yaparsan, horozların yani yatırımcıların yatırım Őevkini yüksek tutarsan yumurta rimi 100 den 200'e çıkarsa bir yumurtanın fiyatı kaç lira olur?

50 kuruş olur.

Tavuklara bakmazsan, horozların yani yatırımcıların moralini düzgün tutmazsan yumurta üretimi 100 den 50 ye düşerse ne olur?

Yumurtanın fiyatı 2 lira olur.

Fiyatı belirleyen ne imiş? Daha doğrusu
paranın değerini belirleyen ne imiş?

Bu ülkenin üretimi gücüdür. Paranın değerini
üretim gücü belirler.

Tarımla uğraşan insanların edindikleri tecrübe ve ürünleri komşularıyla değişmeye başlamalarıyla "değişim ekonomisinin" ilk devresi başlamıştır. Akrabalık bağları, çiftlik ve köylerin kurulmasına yol açıyordu. Köy şeklindeki yerleşim ünitelerinde, karşılıklı yardımlaşma yoluyla güçlükleri beraberce yenebilmek için çalışma grupları oluşturulmuş ve işbölümü ortaya çıkmıştır. Bu döneme **KÖY EKONOMİSİ** denilmektedir. Daha sonra içlerinde kişisel ekonomik çalışma bağımsızlığının kaybolduğu, ihtiyaçların yabancı işgücünün de yardımıyla karşılandığı şehirler ve **ŞEHİR EKONOMİSİ** ortaya çıkmıştır. Bu devrede pazarlar gelişmiş, üretici, esnaf ve tüccarların mallarını civar köylülerle değişimi sağlanmıştır.

Ekonomik hayatın ilk zamanlarında, insanlar gereksinim duydukları her şeyi kendileri elde etmekteydiler. İnsanlar, bitkisel ürünleri yetiştirmek, bunları yetiştirmek için gerekli araçları yapmak, hammaddeleri işleyerek kullanışlı duruma getirmek zorundaydılar. Üretilen maddelerin değişimi yapılmıyordu. Ekonominin bu ilk devresine AİLE EKONOMİSİ denilmektedir. Bugün bile dünyanın bazı köşelerinde aile ekonomisini yaşayan insanlar vardır.

Bugünkü ekonomik yapıya, yüzyıllar süren gelişmeler sonucunda ulaşılmıştır. Tarih öncesi insanı, ihtiyacı olan besin maddelerini bile üretimle elde etmeyi düşünmemekte, besinini doğada bulduğu ve avladığı bitki ve hayvanlarla temin etmekteydi. İnsanların yaşam şekli ancak bitki yetiştirmeyi ve hayvan beslemeyi öğrendikten sonra değişmiştir. Yeryüzünün ilk insanları besin arayıp, bulmak amacıyla daima yer değiştirmişler, daha sonra yaşayanlar tarlalarının yakınında yerleşerek, devamlı barınacak yer kurmuşlardır. Bu olaylar 10.000 yıl kadar öncesi gerçekleşmiştir.

Üretim Faktörleri:

Firmaların mal ve hizmet üretimi gerçekleştirmek için kullanmak zorunda oldukları her unsur “üretken kaynaklar” veya “üretim faktörleri” olarak adlandırılır. Bu faktörler, üretimi gerçekleştirmek için kullanılan;

- * Doğal kaynaklar (hammadde ve toprak),
- * Emek (işgücü), sermaye (milli servet) ve
- * Girişim (teşebbüs)

üretim faktörleridir.

Doğal kaynaklar; üretim faktörü, hammadde ve topraktan oluşur.

Toprak; tarım, taş ve toprağa dayalı sanayi benzeri alanlarda hammadde olma ve mal ve hizmet üretimi için kurulacak bir tesisin inşası için gerekli olan arazi anlamında gayrimenkul olma özelliği ile ortaya çıkar.

Arazi ve yer meselesinde öncelikle tarım, maden ve sanayi arazileri tespit edilmelidir. Ülkemizde en verimli topraklarda sanayi üretimi yapıldığını görüyoruz. Bu son derece yanlıştır. Akabinde dar bölge sanayi kalkınma modeli hayata geçirilmelidir.

Kırsal alan denilen yerlerde, köylerin yanında sanayi tesisleri oluşturulmalı, hammadde ve nakliye durumları tespit edilerek belli sanayi bölgeleri şehirlerin dışında ve ülkenin her yerinde devreye konulmalıdır. Bu aynı zamanda iç göçü de engelleyecektir.

Eğer siz dar bölgede sanayiye kurar ve yaygınlaştırırsanız milletin top yekün bir atılım hamlesine başlaması ve her gölgenin devreye girmesi ile üretimin ve sermayenin tabana yayılmasıdır. Ayrıca ülkemizde atıl duran birçok arazi çok rahatlıkla halkın kullanımına açılabilir.

Emek, insanın kafa ve vücut çabasıdır. Emek üretim faktörü bir ulusal ekonomide istihdam edilen işgücünü temsil eder. En vasıfsız iş gücünden en tepe yöneticiye kadar üretimde görev alan her birey emek faktörü içerisinde yer alır. Bir bireyin emek üretim faktörü içerisinde yer alması, alın teri karşılığında ücret alması ile mümkün olabilir.

Sermaye üretim faktörü, bir ulusun ekonomide mal ve hizmetlerin üretilmesi, üretildikten sonra tüketim merkezlerine taşınması ve tüketilmesi için kullanılan tüm alt ve üst yapı unsurlardır. Binalar, demirbaş, yollar, köprüler, barajlar, fabrikalar, makineler, taşıt araçları, içme suyu veya doğal gaz sistemleri, yani yer üstünde ve altında bulunan tüm fiziki unsurlar sermaye üretim faktörü kapsamına girer ve tüm bu değerlerin toplamı *Milli Servet*'i temsil eder.

Girişim üretim faktörü ise, diğer üç üretim faktörünü piyasalarından temin eden ve mal ve hizmet üretimini organize eden faktördür.

Mal ve hizmet üretiminin gerçekleşmesi için

yatırım yapan ve birikimlerini kaybetme riskini göze alarak mal ve hizmet üretiminde görev alan üretim faktörüdür. Bir nevi orkestra şefidir.

Üretim faktörleri, GSMH'nin oluşmasına sağladıkları katkı nedeniyle Milli Gelir'den bir pay almaya hak kazanırlar. Milli Gelir'den

- Doğal kaynaklar üretim faktörünün aldığı paya *rant*,
- Emek üretim faktörünün aldığı paya *ücret*,
- Sermaye üretim faktörünün aldığı paya *faiz* ve
- Girişim üretim faktörünün aldığı paya ise *kâr* diyoruz.

Milli Gelir, ülkenin ulusal sınırları içerisinde mal ve hizmet üretiminde görev alanlara ödediğimiz faktör gelirlerini tanımlamaktadır. Eğer, Türk vatandaşı olup, dünyanın başka ülkelerinde mal ve hizmet üretiminde görev alan insanlarımız var ise -örneğin yurt dışındaki işçilerimiz- onların yabancı ülkelerde kazandıkları üretim faktör gelirlerini Türkiye'ye göndermeleri halinde buna (yurtdışından gelen rant, ücret, faiz veya kâr cinsinden faktör gelirlerine) Dış Alem (den gelen) Faktör Gelirleri denilmektedir.

İktisadi Sistem:

Toplumunu oluşturan bireylerin yetenekleri ve aldıkları eğitim ölçüsünde mal ve hizmet üretiminde görev almaları sonucunda oluşan sosyal organizasyona *İktisadi Sistem (Ekonomik Sistem)* denilmektedir.

Bugüne kadar uygulanabilmiş veya uygulaması süren 2 ekonomik sistem;

- Kapitalist ve
- Kollektivist Ekonomik Sistem'lerdir.

İlkinde makine ve teçhizatın mülkiyeti sermaye sınıfında, ikincisinde mülkiyet işçi sınıfındadır. Ayrıca liberal ve islami ekonomi modelleri de bulunmaktadır.

Kaynakları tükenmiş olan, çok gelişmiş kabul edilen ülkeleri aslında ayakta tutan gelişmemiş ülkelerin kaynaklarıdır. Küreselleşenin bir şartı olan özelleştirme yağması ile ülkelerin gelir getiren kurumlarını, stratejik önemi olan kurumlarını ele geçirmektedir. Gelişmekte olan ülkelerin büyük çapta yeraltı kaynakları küresel güçlere ait büyük şirketlerin ellerine geçmiş veya geçmek üzeredir.

Kapitalist ekonominin kolayca uygulanabilmesi için ilim adına empoze edilen ekonomik modeller vasıtası ile tüm ülkeler pembe hayaller ile uyutulmaktadır. Ayrıca bizim kültürümüzde yalan söylemek yasaktır. Bu gerçek bilindiği halde liberal ekonominin vergi alma tekniği esnafımızın yalan söylemesini mecbur hale getirmiş, ayakta kalmak için devlete yanlış ve eksik beyanlarda bulunmuşlardır. Bu nedenle ruhsal olarak suçluluk hakimdir.

Devletin kamu harcamalarını karşılayıp kendi halkına hizmet vermek için yine kendi halkından aldığı belli miktardaki paraya vergi demekteyiz. Cevabını aramamız gereken soru kimlerden hangi oranlarda vergi alınacağı sorusudur. Çünkü vergi bir taraftan tüketimi kısarken diğer taraftan da üretimi kısmakta ve üretim maliyetlerini yukarı çekmektedir.

Motorlu taşıtlar vergisi adil değildir. Pahalı araba ile ucuz araba aynı vergiyi ödemektedir.

Kapitalist düzene göre ekonomi: insanın sınırsız ihtiyaçlarını karşılamak için sınırlı imkanların kullanılması olarak tanımlanmıştır. Bu tanıma dayanan ekonomi toplumunun menfaati için diğerlerini ezecektir. İşte bu nedenle ki sömürü, savaş, işkenceler ve haksızlıklar dünyaya hakim olmaktadır. İnsanın ihtiyaçları sınırsız değil aksine yaradılışı nedeni ile bir elin parmakları sayısı kadar bile değildir. Yeme içme, giyinme, aile kurma vs...

Bugün Dünya Ekonomisinin gerçek yöneticileri üreticiler değil, global maliyecilerdir. Şu anda onların iktisadi ve siyasi etkilerinin güçlenmesini ancak düşünce açısından, yapı olarak milletin yararı ve ekonomik büyümenin doğrultusunda hareket eden devletler engelleyebilir.

İnsanı tam manası ile tarif etmeden onuna ilgili hiçbir meseleyi çözüme kavuşturamayız. Oysa kapitalist anlayış insanı anlamak yerine kendi sistemine uygun bir insan tarifini yapmıştır. Kaynakların sınırsız, ihtiyaçların sınırlı ama ihtirasların sınırsız olduğunu tespit ettiğimizde kapitalist modellerin daha temelden meseleye yanlış yaklaştığını görmek zor olmayacaktır. Çünkü kapitalist anlayışlar, kaynakları sınırlı görürken, insan ihtiyaçlarını sınırsız görmektedirler.

Sınırsız olan insanın ihtiyaçları değil, ihtiraslarıdır. İnsanın doymayan tarafı karnı değil, gözüdür. Bir evi olsa ikincisini ister. Bir vadi dolusu altını olsa ikinci vadiye göz diker. Ancak iki evi olsa birinde kalacak, iki gömleği olsa birine giyecek. İki arabası olsa biriyle ancak yola gidebilecekken gözümüz hep dışarıdadır.

Kapitalist anlayışların, kendi yapılarından kaynaklanan yanlışlarından dolayı, şu üç meseleyi çözmesi mümkün değildir. Kapitalizmin hakim olduğu son 150 yıllık dönem de bunun ispatıdır.

Gelir dağılımında denge
sürekli büyümenin yakalanması
tam istihdamın sürekli sağlanması

Kabiliyetli olan her bireyin önünü para ve bilgi desteği vererek açarken, kapitalist anlayışlarda ancak az bir zümre paraya maliyetini ödeyerek sahip olabilmektedir. Bir toplumda 10 kişiden 5 kişi çalışıyorsa diğer 5 kişi çalışacak bir ortam bulamıyorsa ciddi bir emek israfı vardır. İnsanların çalışamadıkları toplumlarda verimliliğin artması mümkün değildir. Günümüzde kullanılan birçok element ve enerji kaynakları 100 – 150 yıl önce bilinmezken bugün sanayinin temel kaynakları haline gelmiştir. Şu anda değeri bilinemeyen birçok kaynak keşfedilip açığa çıkarılarak verimlilik artışına katkı sağlanabilir.

Sosyalist anlayışların kapitalist anlayışlara karşı bir tepki olarak ortaya çıkmasının sebebi de işçi ücretlerinde ve işçi haklarında yaşanan çarpıklıktır.

Kapitalist anlayışlar için normal bir sonuç olan doğal işsizlik oranı ekonomiler için bir kader midir?

İşçi ücretleri asgari gelir düzeyinde neden konumlanır?

Emek talebinin belirleyen parametreler nelerdir?

Emek arzı nelere bağlıdır? Tam istihdam gerçek hayatta yakalanabilir mi?

Liberal anlayışlar insan ile eşyayı birbirine karıştırarak, eşyanın tabiatındaki dengenin insan içinde geçerli olduğunu zannetmişlerdir. Ancak yaratılışı itibari ile insan kendi içerisinde sürekli bir mücadele ve değişim içerisindedir.

Liberalizm adına insana tanınan sözde serbestlik beraberinde toplumun büyük bir kesiminin hem mağdur edilmesine hem de yolsuzluk ekonomisinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Yapılması gereken serbest piyasa adı altında toplumu birkaç kişinin kontrolüne terk etmek yerine, toplumun her ferdini koruyup kollayan bir ekonomi modelini hayata geçirmektir.

İktisadi sistem, ulusal ekonomide ihtiyaçlar ile üretim arasında dengeyi en etkin şekilde sağladığı savunulan bir mekanizmanın bütünüdür.

İktisadi sistemleri;

- Kapalı ekonomi sistemleri ve
- Mübadele ekonomisi sistemleri

olarak da iki grupta toplamak olanaklıdır.

Kapalı ekonomi sisteminde üreticiler yalnız kendi gereksinimleri için üretimde bulunurlar. Gereksinimler basit olduğundan üretim tekniği de ilkelidir.

Mübadele ekonomisi sistemlerinde ise, her birey kendi gereksinmesinden çoğunu üretip bu fazlayı, diğer gereksinmelerini karşılamak için ihtiyaç duyduğu, ama üretemediği mallarla mübadele eder. Bu sonucu meydana getiren, iş bölüşümü ve uzmanlaşmadır.

Fiyat Teorisi:

Fiyat, herhangi bir malın mübadele veya değiş tokuő değeridir. Uygarlık tarihi boyunca insanoğlu malların ve hizmetlerin değerlerinin kőkenlerini ve değerlerinin birbirlerinden farklı oluőlarının nedenlerini merak etmiőlerdir. Fiyat teorisi de mal ve hizmet fiyatlarının nasıl oluőtuęunun analiz edilmesidir.

Üretilen mal ve hizmetlerin iki türlü değeri vardır. Birisi normal değeridir, diğeri ise piyasaların oluşturduğu değerdir. Buna piyasa fiyatı da diyebiliriz. Üretilen mal ve hizmetin normal değeri sağlayacağı fayda ve onun aranması ile ilgilidir.

Üretilen mal ve hizmetlerin normal değerinin altında veya üstünde oluşan piyasa değerine piyasa fiyatı denir. Piyasalarda talep daralması varsa başka bir ifade ile piyasalar tüketim kabiliyetini kaybetmiş ise talep arzı karşılamıyordur.

Bir malın normal değeri, maliyet ile karın toplanmasından oluşur. Eğer maliyetler içerisinde sermaye faiz içeriyorsa – kapitalist ekonomide dolaşımdaki para maliyetlidir – o malın veya hizmetin maliyeti artacaktır. Sonuçta maliyetlerde meydana gelen bu artışın bir kısmı işçi ücretlerine, bir kısmı tüketiciye yansıtılacağı gibi bir kısmı da işverenin karından alınacaktır.

Bir üretici % 30 faizle para kullanmışsa bunu muhakkak ürüne yansıtma zorundadır. Otomatikman kredi faiz oranları kadar maliyetlerin yukarı çıkması kaçınılmazdır. Diğer taraftan faizle borçlanan hükümetler belli bir süre sonra bu parayı ödemek için vergi oranlarını arttıracaktır. Bu üretici için hem kurumlar vergisinin, hem de istihdam vergilerinin artması anlamına gelir. Üretici de bunu ürettiği mala yansıtacaktır.

Faiz ekonomilerin dengesini bozan ve sermayenin belli ellerde tekelleşmesine yol açmak suretiyle sosyal adaletin gerçekleşmesine mani olan iktisadi yaradır. Günümüzde ortaya çıkan resesyon, stagflasyon, deflasyon, enflasyon, işsizlik gibi bir çok sorunun ana kaynağıdır. Üretim ve tüketim için herkesin cebinde olması gereken para, faiz ile birlikte piyasada halkın arasında serbestçe dolaşamamakta ve belli ellerde stoklanmaktadır.

Paranın para karşılığında fazlasıyla mübadele edilmesi, paranın tabiatına uymayacak bir şekildedir. Bu sebeple faizci haklı olarak en nefret edilen kişidir.

Karl Marx

Her yıl dünyamıza yağan yağmur aynıdır. Ama eğer bu yağmur her yerine orantılı bir şekilde değil de, birçok yerine hiç yağmazken bazı yerlerine aşırı yağarsa dünyanın birçok yeri çöl olur, az bir yeri de sel altında kalır; aynen bu şekilde ekonomide dolaşımda olması herkesin rahatlıkla ulaşabileceği bir şekilde piyasada bulunması gereken para bu konumunu kaybedip esaret altına alındığında ekonomi çöl haline gelecektir.

Kim verdiğinden daha fazlasını yahut daha iyisini alırsa, bu faizdir ve hizmet değildir.

Karl Marx

Herhangi bir şeyin stoklanmasında olduğu gibi paranın stoklanması da onun nominal değerini hak etmediği bir şekilde yükseltmektedir. Bu yükselişin iki büyük zararı vardır. Birincisi para piyasada istenilen oranda bulunmadığı için parayı elinde tutanlar ihtiyaç duyanlardan sadece faiz elde etmekle kalmıyor. Birçok siyasi ve politik isteklerini de elde ediyorlar. Bugün borç batağına batmış ülkelerin IMF ve global sermaye sahiplerinin her dediğine evet demek zorunda kaldığı bilinen bir gerçektir.

Örneğin çölde yolculuk yapan bir grup insan düşünelim. Grupta sadece bir tek kişide su bulunsun diğerleri ise son derece güçlü kuvvetli, gayretli olsun. Sonuçta bu yolculukta herkes elinde suyu bulundurana muhtaç olacaktır. Eğer aralarında bir yarış olsa idi diğerleri ne kadar gayretli ve çalışkan olursa olsun yarışı her zaman elinde suyu tutan kazanacaktır. Ülkemizdeki bütçe yapılarına bakıldığında faiz dışı fazla adı altında toplanan vergilerin rantiyeye aktarıldığını buna göre her geçen gün yatırım, sosyal ve cari harcamaların kısıldığı görülecektir.

Faizle bloke edilen sadece piyasada dolaşan para değil aynı zamanda milletin kabiliyetidir. Parayı özgürlüğüne kavuşturmak gizli olan bu kabiliyetleri açığa çıkaracağı için ekonomilerde verimliliği arttıracaktır.

Para bir mübadele (değişim) ve tasarruf (değer saklama) aracıdır, ekonomideki unsurları harekete geçiren bir tahrik unsurudur, ayrıca emeğin devreye girmesi sonucu elde edilen üretim ve hizmetin karşılığıdır.

Mübadelelerin tam olarak yapılabilmesi için piyasada yeterli miktarda paranın tedavülde olması şarttır.

Liberal ekonomilerde değişim aracı olarak dolaşımda olan para maliyetlidir. Maliyetli para, üretimde daralmaya ve pahalılığa neden olur. Satın alma gücünün azalmasına yani talep daralmasına yol açar. Arz – talep dengesi bozular. Üretilen mal ve hizmetler değerinin üzerinde piyasalara arz edilir. Çeşitli yollarla piyasalardan paranın faizle çekilmesi mübadelenin sağlıklı gerçekleşmesi engel teşkil eder.

Daha üretici ürününü tarlaya atmadan tahmini elde edilecek ürünün karşılığının yarısı devlet tarafından insanlara sıfır faizle takdim edilmelidir. Mahsul alındıktan sonra kalan kısım net hesaplanarak verilmelidir.

Destekleme fiyatlarının olması şarttır. Şu ana kadar bu uygulamalar kısmen az bir miktar yapılmış ama bunun finansmanı faizle alınan para ile karşılanmıştır. Bu ve benzeri uygulamalar, ülkelerin borç batağına girmesine sebep olmuştur.

Liberal anlayış her arz kendi talebini oluşturur şeklinde ifade edilen miktar teorisinin bir neticesi olarak, parasal büyüklükler üzerinde oynamamaya çalışarak, belli bir parasal taban hedeflemesi yapıp mümkün olduğunca bu parasal miktarı koruma gayretinde olmuştur.

Paranın piyasalardan faizle çekilerek belli ellere doğru akışının sağlanması ve paraya olan ihtiyacın emisyonla piyasalara iadesinin miktar teorisiyle engellenmesi, piyasalara para satanların önünü tamamen açmış oldu.

Paranın iki önemli özelliği vardır.

Birincisi paranın bir tahrik unsuru olarak işlemci özelliği,
ikincisi paranın üretilen mal ve hizmetlerin karşılığı olma vasfıdır.

Paranın faizle birlikte piyasalardan çekilerek stoklanması, paranın asıl vazifesini ifa etmesine engel olduğu gibi, parayı elinde tutanları piyasalara hakim kılmaktadır. Bu sebeple faiz hastalık olarak tanımlanmıştır. Faiz gelir dağılımındaki dengeyi bozduğu gibi üretim ile tüketimi de engeller.

Eğer ekonomiyi büyütmek istiyorsak tüketim kesimini desteklemek zorundayız, tüketim artmadan Pazar problemi çözülmeyen ekonomilerin büyümesi hiç mümkün değildir. Bugün çağımızın en büyük problemi hane halklarının büyük kısmının tüketebilme kabiliyetini yitirmiş olmasıdır.

Gerçek büyüme üretimle insanlara istihdam sağlayacak şekilde olabilir. Aksi anlayışlar borç para ile tatile gitmeye benzer, ekonomiler büyüdüğünü zannettikçe daha fazla batarlar. Üretimin temeli yatırımlardır. Faizle parayı piyasanın dışına çeken kapitalist anlayış paranın en temel vazifelerinden biri olan üretimin tahrik edilmesini engelledi. Kapitalist anlayış yatırımların kaynağını tasarruflar olarak görmüştür. Bu sebeple kalkınmak isteyen ülkelerin önüne iki seçenek konuldu. Birincisi tasarruflar ikincisi ise faizle alınan yabancı paradır.

Kapitalist anlayışlar bankaların kaydi para üretmesini desteklerken, merkez bankalarının emisyon ile parasal hacmi arttırmasına karşı çıkmaktadır. Dolayısı ile para talebi, maliyetli para ile karşılandığı için, kapitalist anlayışlara faiz modelleri de denmektedir. Kapitalizm ekonomik olayları bir kavga mantığında ele almaktadır. İşçi ile işveren, zengin ile fakir, çalışan kesim ile emekli kesim arasında gelirin bölüşümünde bir kavga mantığı hakimdir.

Maliyetli para ile yatırım yapmanın en önemli problemlerinden biri üretim maliyetlerinin artması ve maliyet enflasyonuna sebebiyet vermesidir. Maliyetlerin artması ya fiyatları yukarı çekecek, bu da mala olan talebi kısacak, ya da üreticinin karından veya işçi ücretlerinden kısıntıya sebep olduğu için yatırım cazibesini azaltacaktır.

Para olmadığında gıda, giyim, barınma, güvenlik, sağlık gibi temel ihtiyaçlar karşılanamayacağı gibi, yeraltı ve yerüstü kaynaklarını ortaya çıkaracak emeği de devreye koymak mümkün olmaz.

Piyasalarda dolaşan para maliyetsiz olduğu gibi emeği tahrik edecek üretim faktörlerini devreye koyacak para da maliyetsiz paradır.

Devlet sıfır faizle proje karşılığı yazmak isteyen herkese ama herkese sermaye desteği sağlamalıdır.

Ayrıca faizlerin sıfırlanmış olması vatandaşın elindeki tasarrufların da belli ellerde bloke edilmesini değil, aksine piyasada dolaşarak hem üretimi, hem de tüketimi desteklemesine imkan verecektir.

Tüketici Dengesi:

Tüketicinin mal ve hizmetleri kullanarak fayda sağladığını biliyoruz.

Tüketicinin amacı ise,

belli şartlar altında ulaşabileceği en yüksek faydaya ulaşmaktır.

Bu amaca ulaştığında tüketici dengededir. Bu durumda *tüketici dengesi*; *tüketicinin belli şartlarda en yüksek tatmini elde ettiği durumdur.*

Piyasa Dengesi:

Piyasa dengesi, bir malın talep edilen miktarının, arz edilen miktarına eşit olması durumudur.

Piyasanın dengede olması için; satıcıların satmak istedikleri veya satmayı planladıkları miktarın, fiilen sattıkları miktara ve alıcıların satın almak istedikleri veya satın almayı planladıkları miktarın, fiilen satın aldıkları miktara eşit olması gerekir.

Piyasa Ekonomisi:

Üreticilerin ve tüketicilerin, arz ve talep koşullarına bağılı olarak aldıkları ekonomik kararlara uygun kaynak dağılımının gerçekleştiğı ekonomik yapı için kullandığımız bir tanımlamadır.

Firma Maliyetleri:

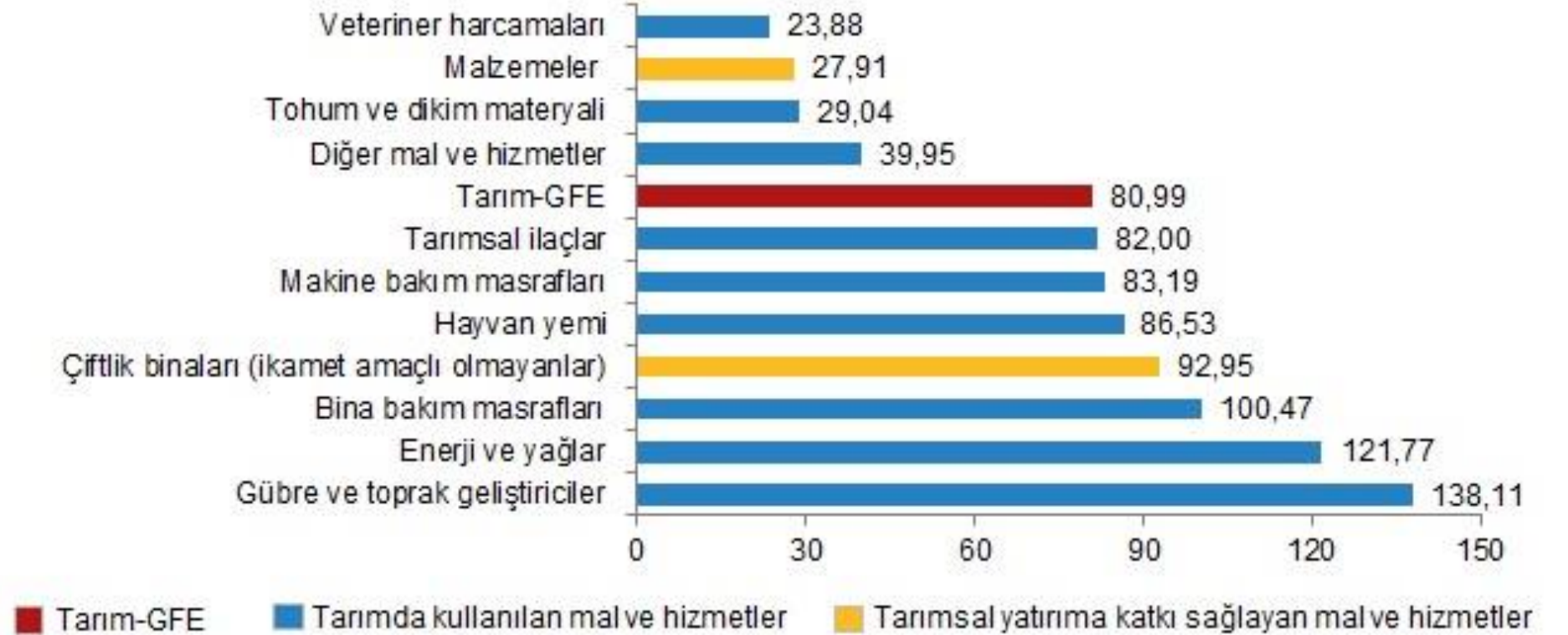
Firmalar mal ve hizmet üretimi esnasında toplam *sabit maliyetlere* ve toplam *değişken maliyetlere* katlanırlar.

Her ikisinin toplamı, firmanın katlandığı *toplam maliyeti* verir.

Toplam sabit maliyet, üretim olsun veya olmasın firmanın katlanmak zorunda olduğu maliyetlerdir. Dikey ekseninde bir değer noktasından başlayarak Q üretim miktarı yatay eksenine paralel hareket eden bir doğruyla temsil edilir. Bu nedenle, ***birim sabit maliyet*** üretim arttıkça değişen ve azalan bir doğruya sahiptir. Yani, üretilen birim arttıkça, üretilen mal başına birim sabit maliyet azalır.

Toplam değişken maliyet ise üretim oldukça ortaya çıkan bir maliyettir ve bu nedenle sıfır orijininden başlar. *Birim değişken maliyet*, üretimin belirli bir aşamasına kadar sabit bir değer olarak giden, belirli bir aşama geçildikten sonra küçük bir sıçrama ile yine sabit bir değer olarak devam eden bir merdiven şeklindeki doğruyla temsil edilir.

TÜİK tarımsal girdi fiyat endeksi verilerini açıkladı. Yıllık en yüksek artış ise %150'nin üzerinde gübrede gerçekleşti. Tarımsal girdi fiyat artışları: 2021 Aralık ayına göre %10,12 2021 Ocak ayına göre % 57,26 Yıllık ortalamaya göre % 31,35 olarak arttı.

Firma Dengesi:

Kâr, belli bir miktar ürünün satışından elde edilen para veya satış hasılatı ile o miktar ürünün maliyeti arasındaki farktır.

Kârlılık, işletme sermayesinin erimemesi için mutlaka ulaşılması gereken bir değerdir.

Firmanın amacı kâr maksimizasyonudur.

Kâr azamileşince firma dengededir. Firmanın karınının azami olmasının ilk şartı, marjinal maliyetin marjinal hasıllata eşit olmasıdır. İkinci şart, bu eşitliğin sağlandığı yerde marjinal maliyet eğrisinin yükselen bir eğri olmasıdır. Kronik enflasyonun geçerli olduğu ülkelerde ise yalnızca kâr etmek yeterli değildir, aynı zamanda enflasyonun üzerinde bir kar gerekli ve zorunludur.

Son yıllarda firmaların üretimden ziyade pazarlama ve reklama yatırım yapmaya başlaması bu yüzdendir. Pazarlama çağın mesleğidir. Kapitalizmin dediği gibi her arz kendi talebinin doğursaydı bu mesleklere gerek kalmazdı.

GSMH:

Gayri Safi Milli Hasıla; kabaca bir yıl içerisinde bir ulusal ekonomide üretilen mal ve hizmetlerin toplam katma değerine, ithalattan elde edilen vergi gelirleri ve net dış alem faktör gelirlerinin eklenmesi ile bulunan bir değerdir.

Bir ulusal ekonominin ulusal sınırlar içinde ve dışında oluşturduğu bir yıla mahsus en büyük değerdir.

Gayri Safi Milli Hasıla'nın üretilmesinde Milli Servet kullanılır. Türkiye'nin tahmini milli serveti 2.5 trilyon dolar civarındadır ve Türkiye her yıl milli servetinin % 7.5 - 10'u arası bir GSMH oluşturmaktadır.

Yabancılar elde ettikleri gelirleri o topraklarda tutmazlar. Dolayısıyla yerli bireylerin üretimi o ülke ekonomisindeki büyümeyle daha iyi yansıtacaktır.

Büyüme:

Ekonomik büyüme reel GSMH'daki artıştır. Bir ekonomide daha çok mal ve hizmet üretildiği sürece, reel GSMH artar ve toplum daha fazla tüketme olanağına kavuşur. Reel GSMH'da, bir önceki döneme göre meydana gelen yüzde artış oranına “*ekonomik büyüme oranı*” denmektedir.

Durgunluk, Resesyon, Depresyon:

Eğer, bir ulusal ekonomide ekonomik büyüme yavaşlıyor ise bu durum durgunluk (stagnation) olarak tanımlanır. Kabul edilebilir ölçüde kısa bir zaman dilimi için (6 ay ile 1 yıl arası) ekonomik büyümede bir gerileme yaşanır ise bu durum resesyon olarak tanımlanmaktadır. Ancak, eğer ekonomik büyümede gözlemlenen gerileme şiddetli ve derin ise ve uzun bir zaman dilimini kapsıyor ise, bu tür bir gerilemeyi depresyon olarak tanımlıyoruz.

Stagflasyon:

İngilizce durgunluk (stagnation) ve enflasyon (inflation) kelimelerinin birleştirilmesinden üretilmiş olan stagflasyon, ekonominin durgunluğun yaşandığı bir ortamda yüksek bir enflasyon ve işsizliği de beraber yaşaması sürecidir.

Yani, üç ekonomik sorun bir arada yaşanmaktadır.

Milli Gelir:

Ekonomi Bilimi'nin tanımladığı dört üretim faktörü olan doğal kaynaklar, emek, sermaye ve girişim üretim faktörlerine dağıtılan rant, ücret, faiz ve kâr gelirlerinin toplamı *Milli Gelir*'i verir.

Milli Gelir; GSMH değerinden Amortismanlar ve Dolaylı Vergiler düşürüldükten sonra bulunan bir değerdir.

$$\mathbf{Milli\ Gelir = GSMH - (Amortismanlar + Dolaylı\ Vergiler)}$$

Milli Gelir, üretim faktörleri arasında, her bir üretim faktörünün mal ve hizmet üretimine kattığı ve hak ettiği pay kadar dağıtılabiliyorsa, yani bir haksızlık söz konusu değilse, bu duruma Adaletli Gelir Dağılımı diyoruz. Eğer, bir veya birden fazla üretim faktörü milli gelirden hakkettiğinden daha fazla pay alıyor ise, bu duruma *Gelir Dağılımı Adaletsizliği* diyoruz.

Ekonomi politikalarının en önemli hedeflerinden birisi de gelir dağılımını adil bir şekilde yaparak, fertlerin gelirleri arasındaki farkı mümkün olduğunca en az seviyeye indirmektir. Hiçbir dönemde bütün insanların gelirleri birbirine eşit olmamıştır, zaten ideal olan da bu değildir. Gelir düzeyi yüksek olan bireylerin yanında daha düşük gelire sahip bireylerin toplumdaki varlığı yaşanan bir gerçektir. Önemli olan bireylerin gelirleri arasında toplumsal dokuyu zedeleyecek bir uçurumun oluşmasıdır. Ancak mevcut ekonomi modellerinin yanlış uygulamaları açlık sınırının altında yaşamaya çalışan bireylerle şatafatlı bir tüketim çılgınlığı içinde olan bireylerin iç içe olduğu çarpık bir toplum modeli meydana getirmiştir. Yanlış olan budur.

Devlet, piyasaları düzenleyen hakem rolünü üstlenerek, piyasaların belli başlı küresel güçlerin denetimine geçmesini önlemelidir. Ev hanımlarını emekli etmek, yeni doğan her çocuğa, işsizlere ve kimsesiz yaşlılara maaş vermek, öğrencilere karşılıksız burs vermek gibi insanlara doğrudan gelir desteği sağlanması, tüketim kabiliyeti olmayan kesimlere ihtiyaçlarını karşılama fırsatı verecektir. Ayrıca eksik kalan talebi tamamlayacak ve gelir dağılımında dengeyi sağlayacaktır. Yıllık geliri 100 bin TL'nin altında olan kesimden vergiyi kaldıran vergi politikası, sosyal devlet anlayışı ile birlikte uygulandığında dar gelirli kesim her iki açıdan da desteklenecektir. Böylece her dar gelirli kesimin gelir düzeyi yükseltilerek istenilen seviyeye çıkarılacak, hem de bu kesimin istenilen düzeylerde tüketmesi, üretici için ihtiyaç duyulan pazarın da oluşmasını sağlayacaktır.

Tüketim:

Milli Gelir'den –kabaca- direkt vergilerin düşürülmesi ile,

Kullanılabilir veya ***Harcanabilir Gelir***'e ulaşılır. Kullanılabilir Gelir,

bireyler ve kurumlar tarafından iki şekilde kullanılır:

* *Tüketim Harcamaları* ve

* *Tasarruflar*

Mal ve hizmetlerin insan ihtiyaçlarını doğrudan doğruya giderecek Şekilde kullanılmasına “*tüketim*” denir. Bu kullanımın parasal değeri *tüketim harcamalarını* oluşturur.

Tasarruf:

Kullanılabilir Gelir'den tüketim harcamalarının karşılanmasından sonra, bireyler ve kurumlar tarafından halen harcanmamış bir artık değer kalır ise, bu değer *tasarruf* olarak adlandırılır.

Makro ekonomide “Toplam Yurtiçi Tasarruflar” ifadesi ile geçer.

Tasarruf Paradoksu ise, halkın daha yüksek oranda tasarruf etmesi ile tüketim harcamalarının azalmasının, yatırım harcamalarında da daralmaya neden olması nedeniyle, ekonomik büyümenin yavaşlaması ve tasarrufların azalmasıdır. Yani, tasarruf eğiliminin artması uzun vadede toplam tasarrufların azalmasına yol açmaktadır. Bu durum bir paradokstur.

Türkiye tüketimi değil tasarrufu teşvik etmek zorunda, ayağını yorganına göre uzatmak mecburiyetinde. İthal mallara KDV indirimi yaparak, dış borçla tüketimi ve talebi canlandırma önerisi açık bir cehalettir. Türkiye üretimi teşvik etmeli yerli üretime vergi kolaylıkları ve istihdam teşvikleri sağlanmalıdır. Zenginler ellerini ceplerine atmalı, gelir, servet ve varlıklarına göre kişi ve kurumlardan iki taksitle net aktif vergisi alınmalıdır.

Ufuk Söylemez – 23.12.2008

Kalkınma:

Ekonomik büyüme, ülkenin üretim hacmindeki bir artıştır. Dolayısıyla ekonomik büyüme sadece sayısal bir kavram olarak ele alınmaktadır. Oysa ekonomik kalkınma ekonomideki niteliksel gelişmelerdir. ***Ekonomik kalkınma***, toplumun yaşam standartlarında, üretilen malların kalitesinde veya üretim organizasyonunda iyileşmeler yaşanan bir ortamı ifade etmektedir.

Finlandiya'da yaşıyorum. Burada insanların yaşam standartları genel olarak oldukça iyi. Yoksul insanlara rastlamak çok zor. Alkol veya narkotik madde ya da kumar gibi bağımlılığı olmayan biri kimseye muhtaç olmaz.

Gerekirse devletten destek alır.

Buna rağmen ne gıdalar ne de eşyalar mümkün olduğunca israf edilmez. Çok gerekli olmadıkça bir şey satın alınmaz. Bir şeye ihtiyaç kalmamışsa ya ihtiyaç duyabilecek birine verilir ya da ikinci el mağazalarında ya da internetten satılır.

Mesela çocukları olan bir aile ne kadar varlıklı da olsa ikinci elden kıyafet alır. Bir yıl sonra küçülenleri satar ve yeniden ikinci el kıyafet alır. Bazen bir şey almayacak olsa bile bit pazarında dolaşmaktan hoşlanır. Bu arada fincede kirppu bit, tori ise pazar demek.

Aynı bizdeki gibi bitpazarı dedikleri kirpputori'den giyinmek hiç gocunulacak bir şey değildir. Aksine sizin sınırsızca tüketim çılgınlığından imtina edecek entellektüel seviyede olduğunuzu ve alçakgönüllülüğünüzü ortaya koyar.

Burada gösteriřli arabalar ve gösteriř dűřkűnlűđű yadırganır. Belki de sođuk iklim yűzűnden gösteriřli giyinen birine pek rastlamazsınız. İnsanlar iklime uygun ve rahat řeyler giyerler.

Mesela yazın naylon terlikle gezen insanlar görűrsűnűz. űnkű naylon terlikle plaja da gidersiniz, alıřveriře de, tiyatroya da. Kolayca yıkanır, kolayca kurur. Kimse sizi yadırgamaz. Bir iewiczmen de derse terlikle gelebilir hatta terlikleri de çıkarıp yalınayak ders anlatabilir.

Ve artık terliklerini kullanmak istemiyorsa çöpe atmaz. 1 euroya satabilir. O bir euroya ihtiyacı olduğundan değil, terliğin ona ihtiyacı olan birini bulması için.

Eğer bu terlik kullanılmayacak kadar eskimişse de geri dönüşüme atar ki doğayı kirletmek yerine yeniden bir ihtiyacı karşılayabilecek bir şeye dönüşebilsin. Matematik dünyası dergisinde okuduğum bir şeyi de paylaşıp bitireceğim.

Bir okur soru köşesine neden matematikçiler hep eskimiş gömlekler giyerler diye bir soru göndermişti. Dergi editörü de henüz bitmemiş bir gömleği neden atsınlar ki diye cevap vermişti.

Kimin ne diyeceğine takılmayıp üzerinde yaşadığımız gezegene saygı duyarak yaşayalım. Ne kadar az satın alıyorsak o kadar olgunuz. Ne kadar az çöp atıyorsak o kadar olgunuz. Emek verilerek üretilmiş her şey değerlidir. 1 lira değer biçilse bile o bir lira değerlidir.

Finlandiya'da yaşayan bir doktordan alıntıdır.

İstihdam:

Bir ulusal ekonomide, mal ve hizmet üretiminde görev almak üzere çalıştırılmaya hazır nüfusa *iş gücü* (*aktif nüfus*); mevcut işgücünün, mal ve hizmet üretiminde sürekli biçimde çalıştırılmasına ise *istihdam* denmektedir.

İşsizlik:

Çalışma ve gelir sağlama kararında olan bireylerin, hizmetlerinden yararlanmak üzere çalıştırılmalarına “*istihdam*” denmektedir. Çalışma isteğine ve yeteneğine sahip olup, cari ücret haddi ile çalışma saatlerini kabul ettiği halde iş bulamayan kimseye “*işsiz*” denir.

Toplam işgücü içerisinde işsiz olanların yüzdesine ise “*işsizlik oranı*” denmektedir.

İşsizliğin çeşitli türlerinden bahsetmek mümkündür. İşsizlik türleri; *kısmi ve yaygın, geçici ve sürekli* olmak üzere tasnif edilebilir.

Kısmi ve geçici işsizlik, yer ve meslek değiştirme sırasında belirir. Bu türden işsizliğin en tipik olanı “*konjonktürel işsizlik*”tir.

İnsanoğlu, değer kavramıyla tanışmasından ve malların değerini tartışmasından ve M.Ö. 3000'li yıllardan itibaren trampa (takas) ekonomisinin oluşturduğu sorunlardan kurtulabilmek için, tarımsal ürünleri veya ilkel kabile yaşantısı içerisinde en fazla değer verilen nesnelere (metal parçaları, ortası delik taşları, deniz hayvanlarının kabuklarından oluşan kolyeleri, hayvan boynuzlarını) para niyetine kullanarak mübadele sistemini oluşturmaya çalışmıştır.

Tarımsal ürünleri para niyetine kullanmak, değerini ve miktarını kontrol altında tutmak ve kavimler arası ticarete geçerlilik anlamında pek çok sorunu beraberinde taşımaktaydı. Bu nedenle, M.Ö. 2000’li yıllardan itibaren altın ve gümüş madenlerinin karışımından elde edilen elektromdan yapılmış paraların işlem gördüğü bir mübadele sistemi devrimsel bir değişikliğin başlangıcı olarak nitelendirilebilir. Altın ve gümüş para kullanımını zaman içerisinde insanoğlunu bir kavramla daha tanıştırmıştır; *Tasarruf* kavramı.

Tarım, işsizlikle gizli işsizlerin sığınacağı bir liman oldu. Tarım olmasa aile dayanışması ve üretim olmasa, açlık yoksulluk ve işsizlik çok daha ileri koşullarda olurdu.

Tarımsal üretimin stratejik öneme haiz bir sektör olduğu gerçeğini dahi göz ardı eden bu kesimler için, hayat da ekonomi de döviz, borsa, faiz üçgeninden ibaret sanılıyor.

Ufuk Söylemez

Her ulusal ekonominin nihai hedefi, bir işletmenin bilanço eşitliğine benzetilebilecek, kaynaklar / harcamalar dengesini gerçekleştirmektir.

Makro ekonomik analiz, öncelikle bir ulusal ekonominin öz kaynakları ile toplam harcamalarının birbirine eşit olmasını öngörür.

Bu formül içerisinde, ülkenin iç öz kaynağı GSMH (*Gayrisafi Milli Hasıla*) olarak tanımlanmıştır. Eğer, ülkenin iç ve dış öz kaynakları hedeflediği tüketim ve yatırım harcamalarını karşılamaya yeterli değil ise, bu durumda yabancı kaynak kullanmak kaçınılmazdır.

Yabancı kaynak ise bir ulusal ekonomiye 3 şekilde gelir;

→ Birincisi doğrudan yatırım amaçlı yabancı sermaye,

→ İkincisi portföy amaçlı yabancı sermaye ve

→ Üçüncüsü dış borçlanma.

Arz:

Bir malın bir satıcısının (veya satıcılarının) bir piyasada belli bir zaman süresi içinde ve başka değişkenler eşit varsayımı altında her fiyat seviyesinde satmaya hazır olduğu (veya oldukları) mal miktarını gösteren bir eğri veya tablodur.

Talep:

Bir tüketicinin, zaman birimi başına, değişik fiyat seviyelerinde bir maldan satın almaya hazır olduğu miktarları gösteren bir eğri veya tablodur.

Talep, herhangi bir ihtiyacını gidermek amacıyla bir mal veya hizmet satın alabilecek güce sahip tüketici grubudur. Bu nedenle, ekmeğin talep grubu ile otomobilin talep grubu birbirine eşit olamaz.

Ekonomi biliminin, esas olarak üzerinde durduğu talep kavramı ise potansiyel taleptir.

Potansiyel talep, herhangi bir ihtiyacını karşılamak için bir mal veya hizmet satın alabilecek güce sahip olan; ancak, o malı satın alıp almayacağı belli olmayan tüketici grubudur.

Ekonomik çevrenin etkilendiği bazı değişkenler şunlardır:

Gayri safi milli hasıla

Faiz oranları

Gelir dağılımı

Piyasadaki nakit hacmi

Kur politikası

İşsizlik oranı

Enflasyon oranı

İnsanların biriktirme ve harcama eğilimleri

Para ve maliye politikaları

Üretim faktör maliyetleri

Dış ticaret ve ödemeler bilançosu

Konjonktür devreleri

Altyapı yatırım ve hizmetleri

Enerji Kaynakları

Ekonomik büyüme ve yatırımlar (Uçuk, 2023)

Talebi ve Arzı Etkileyen Bağımsız Değişkenler:

Talebi ve arzı etkileyen bağımsız değişkenlere geçmeden önce bu kavramların değişmesinin ne anlama geldiğini açıklamakta fayda var.

Talebi Değiştiren Faktörler: Talep, bir malın değişik fiyat seviyeleri ile bu fiyat seviyelerinin her birinde talep edilecek miktar arasındaki ilişkiyi kuran bir kavramdır. Yani, talep edilen miktarlar fiyatın bir fonksiyonudurlar.

Ancak bir malın talep edilen miktarını etkileyen, fiyat dışında, başka değişkenler de vardır. Ama bunlar ekonominin kısa döneminde sabit olarak varsayıllırlar. Bu değişkenlerden herhangi biri değiştiiği zaman talep de değişecektir. Bu değişkenler:

i) Tamamlayıcı malların fiyatındaki değişim:

Burada esas olarak mal-tamamlayıcı mal ilişkisi söz konusudur. Her mal ve hizmet için bu tür bir ilişki söz konusu değildir. Esas mal eğer bir tamamlayıcı mal ile desteklenmesi halinde tüketicisine hizmet verebiliyorsa söz konusu olur. En tipik örnek, otomobil-benzin ilişkisidir.

ii) Rakip malların fiyatlarındaki değişim:

Gerçek hayatta başka malların fiyatları değişmekte ve bu da söz konusu malın talebini etkilemektedir.

Bu durum karşısında malın talebinin ne yönde değişeceği ise söz konusu mal ve fiyatı değişen diğer mal arasındaki ilişkiye bağlıdır.

iii) Tüketicinin parasal veya nominal gelir seviyesi:

Gelirdeki bir artış malın talebini artırırken, yine gelirdeki bir düşüş de talebi düşürecektir.

iv. Toplumun ortak beğeni ve alışkanlıklarındaki (zevklerdeki) değişiklikler:

Burada zevk sözü, tüketicinin tercihlerini anlatmak için kullanılmaktadır.

Arzı Etkileyen Faktörler: Tıpkı talepte olduğu gibi, arz edilen miktarlar fiyatın bir fonksiyonudurlar. Ancak bir malın arz edilen miktarını etkileyen, fiyat dışında, başka değişkenler de vardır. Ama bunlar ekonominin kısa döneminde sabit olarak varsayılırlar.

i) Maliyetleri değiştirebilecek her şey arzı etkileyebilir.

Üretim teknolojisinin değişmesi, faktör fiyatlarındaki değişimler ve benzeri değişkenler söz konusu malın maliyetine etki edebilecekleri için arzın değişmesine neden olabilmektedirler.

ii. Teknolojideki değişim:

Eğer bir üretim yapısı emek yoğun teknolojiden, sermaye yoğun teknolojiye geçmişse, bu durum aynı miktarda malın daha kısa bir zaman dilimi içerisinde ve daha düşük bir maliyetle üretilmesi anlamına gelir. Bu nedenle, emek yoğun teknolojiden sermaye yoğun teknolojiye geçiş, arz miktarını olumlu yönde etkileyecektir.

iii) Herhangi bir malın arzını bazı özel sebepler de (diğer değişkenler) değiştirebilir.

Bir sektörde grev kararı alınması, doğal afetler, enerji darboğazı veya döviz darboğazı bunlara örnektir.

Tarım ürünlerinin arzı üzerinde hava şartlarının etkisi büyüktür. Devletin bazı kurallar koyması veya bazı kurallarda değişiklik yapması da bir malın arzını etkileyebildiği gibi, firmaların gelecekle ilgili bekleyişleri de arzı değiştirebilir.

sene sonunda eldeki ürün miktarı beş bin, üretimin yapılması esnasında piyasaya sürülen para miktarı ise bin liradır. Paranın elde edilen mal ve hizmetlerin karşılığı olduğu düşünülduğünde beş bin liralık mala karşılık piyasada bulunan bin liranın yetersiz olduğu dört bin lira değerinde yeni paraya ihtiyaç olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Aradaki farkı kapatmak için emisyon hacmini dört bin lira daha arttırmak zorundayız.

Olması gereken tarım modeli

1 - Çiftçiden, planlı ve sürekli üretime katıldığı sürece vergi alınmamalı ve ürün alım garantisiyle doğrudan desteklenmelidir.

2 – Toprağı olmayan köylüye üretim yapılması şartıyla toprak verilmeli üretime katılması sağlanmalı

3 – Devlet tarafından ürünün tahmini bedelinin yüzde ellisi üreticiye avans olarak ürün ayından altı ay önce peşin olarak ödenmelidir.

4 – Kuraklık, sel, don gibi doğal afetlere karşı ürün sigorta sistemi daha etkin çalıştırılmalı ve borçlar ertelenmek yerine ikame edilmelidir.

5 – Stratejik öneme sahip tarım ürünlerinde yerli üretim ithal ürünlere karşı gümrük duvarı ile korunmalıdır.

6 – Tarım ürünlerine teşvik getirilerek üretimin artırılması sağlanmalıdır.

7 – Çiftçilere devlet tarafından tohum, fidan, gübre ve pestisit konularında teknik destek ve mali destek vermek gerekir.

8 – Çiftçilerimize sosyal güvenlik ve emeklilik hakkı sağlanmalıdır.

9 – Türkiye’de tarım alternatifsizdir. Onun için tarım ürünlerinde alternatif aramak yerine tarıma dayalı sanayinin kurulması gerekmektedir. Tarıma dayalı sanayi için gıda organize sanayi bölgeleri teşvik edilmeli bazı yörelere devlet kendi eliyle tesisi kurmalıdır.

10 – Devlet çiftçilerimize pazarlama hususunda destek verecek dünyanın her yerine ürününü göndermesi sağlamalıdır.

11 – Ülkemizdeki tarıma uygun arazi envanteri çıkarılmalıdır. İklim ve toprak özelliklerine göre tarımsal ürün grupları ekimi dikimi yapılmalıdır.

- 12 – Tarım tek bir sektör değil tarıma dayalı sanayinin de desteklenmesi gerekecektir. Entegre kuruluşlarla AR-GE yapılmalıdır.
- 13 – Atatürk'ün öncülüğünü yaptığı örnek tarım üretme çiftliklerinde modern tarım teknikleri ve ürün geliştirme yöntemleriyle çiftçiye örnek olacak çalışmalar yapılacaktır.
- 14 – Sanayileşme ve şehirleşmenin tarım arazilerini yok etmesi önlenmelidir.
- 15 – Kooperatiflere destek vermek gerekir.
- 16 – Erozyon ve toprak kaybına karşı etkin önlemler alınmalıdır.
- 17 – Üretici ile tüketici arasındaki zincir kısaltılarak üreticinin yüksek gelir, tüketiciye ucuz ürün sağlanması amacıyla kooperatiflerden yararlanmalı ve hal yasası gözden geçirilmelidir.

18 – Ucuz taşıma aracı olan demiryollarının tarımsal ürünleri taşımada etkin kullanılmalıdır.

19 – Eko-stratejik komşularımızla tarım ihracatına önem verilmelidir.

20 – Yerli gübre sanayine destek verilmelidir.

21 – Damlama su sistemleri yaygınlaştırılmalıdır.

22 – Jeotermal ve güneş enerjisinden yararlanarak seracılık faaliyetleri geliştirilmelidir.

23 – Hayvan yemi için çalışmalar yapılmalıdır.

Arz – Talep Dengesi:

Arz edilen miktarın talep edilen miktara eşit olması durumuna *arz – talep dengesi* denmektedir. Bu eşitliği sağlayan ve fark edilir bir değişme eğilimi göstermeyen fiyat seviyesine ise *denge fiyatı* denmektedir.

Belli bir fiyattan arz edilen miktarın aynı fiyattan talep edilen miktarı aşması durumunda ortaya bir arz fazlası çıkmakta ve bu da fiyat seviyesinin düşmesine neden olmaktadır. Yine belli bir fiyattan talep edilen mal miktarının arz edilen mal miktarını aşması durumunda ortaya talep fazlası çıkmakta ve fiyat seviyesinin yükselmesine neden olmaktadır. Piyasa ekonomisi koşullarının geçerli olduğu bir ortamda, arz-talep bir araya gelerek piyasa dengelerini oluşturur.

Görünmeyen El Mekanizması:

Serbest piyasa mekanizmasını ifade eden bu kavram, Adam Smith tarafından ortaya atılmıştır. İktisadi hayatta düzeni sağlayan ve hangi malların, kimler için, ne miktarlarda üretileceği gibi temel ekonomik sorunları çözümlleyen bir görünmez el (serbest fiyat mekanizması) vardır.

O nedenle hükümetler ekonomik hayata müdahale etmemelidirler görüşü, *Görünmeyen El Mekanizması*'nın savunucusu konumundaki neo-klasik iktisatçılar tarafından hararetle savunulmuştur. *Görünmeyen El Mekanizması* sayesinde, ekonomide oluşan arz veya talep fazlalığı erir ve piyasa tekrar denge noktasına geri döner.

Devlet ekonomiye müdahale etmeli mi? Yoksa etmemeli mi? Edecekse ne kadar etmeli. Belki de iktisat tarihinde üzerinde en fazla tartışılan konulardan biri de devletin ekonomideki rolü olmuştur. Her zaman büyüyen ekonomilerde üretim ile tüketim arasında belli bir açık olacaktır. Eğer bu açığa müdahale edilmezse ekonominin zaman içerisinde kendi kendini dengelemesi mümkün değildir. İşte üretim ile tüketim arasında ekonominin yapısından kaynaklanan bu açığın kapatılması ancak devlet tarafından yapılabilir. Devletin bu açığı kapatması piyasalar için bir zorunluluktur. Büyük balık küçük balığı yutar anlayışına terk edilen piyasalarda zaman içerisinde büyük balıklarda açlıktan ölürlür.

Devlet alan el değil veren el olmalıdır. Ülkemizde devlet denilince akla nerede ise sadece vergiler gelmektedir. Devlet sanki bir tahsilat kurumu haline getirilmiştir.

Sosyal planda devlet neler yapmalıdır?

1 – ev hanımları işçi statüsüne kavuşturulup emekli olma hakkını elde edecektir.

Böylece her aileye belli bir maaş bağlanacaktır.

2 – istihdam vergileri ve emeklilerin maaşlarından vergi ve kesintiler alınmayacak, vergi olarak yapılan kesintiler maaşlarına ilave edilmelidir.

3 – gençlere faizsiz uzun vadeli evlenme kredisi verilmelidir.

4 – doğum yapan her anneye ortalama bir memur maaşı kadar doğum yardımı yapılmalıdır. Her doğan çocuğa en düşük memur maaşının beşte biri yardım yapılması aileyi rahatlatacak bu yardım çocuk iş bulana kadar devam etmelidir.

5 – kimsesiz yaşlılara maaş bağlanmalı geçimleri devlet garantisinde olmalıdır.

6 – şehit yakınları, dul, yetim ve özörlölere devlet sahip çıkmalıdır.

7 – her isteyen sınavsız üniversiteye gidebilmelidir.

8 – eğitimin tamamı ücretsiz olmalı ve öğrenciler desteklenmelidir.

9 – evi olmayan ailelere düşük faizli veya faizsiz konut sahibi olmaları sağlanmalıdır.

10 – düşük gelirlilerden vergi kaldırılmalıdır.

11 – çiftçilerden vergi alınmamalıdır. Emeklilik hakkı tanınmalıdır.

12 – KOBİ ve esnafa uzun vadeli krediler verilmelidir.

13 – nakliyecilere uzun vadeli krediler verilecek lojistik sektörü desteklenmelidir.

14 – sanayicilere proje karşılığında uzun vadeli krediler verilmelidir.

Sosyal devlet bir yönü ile dar gelirli insanlara destek olurken diğer taraftan gelir dağılımındaki adaletsizlik ortadan kalkacaktır.

Dar gelirli kesime aktarılacak olan para direk tüketime gidecek, tasarruf edilmeyecektir. Paranın yılda 16 kez piyasalarda el değiştirdiğini dikkate aldığımızda devlet bir eli ile dar gelir gruplarını desteklerken ekonominin büyümesine de imkan tanıdığı için bir diğer eli ile verdiği fazlasını vergi olarak üreticilerden alabilecektir.

O zamanlar (1980'ler) bireysel kredi yoktu. Bankalar bireylerden sadece mevduat toplar, sanayicilere ihracatçılara ve tüccarlara kredi verirdi. Özal döneminde faizler serbest bırakılınca Pamukbank yüksek faiz vererek mevduatını arttırmayı başarmıştı. Diğer bankalar bu duruma kızıyor, mevduat kaçışını önlemek için daha yüksek faiz vermek zorunda kalıyordu. Reklam paranızı Pamukbanka yatırın dört yılda iki katına çıkar çok etkili olmuştu.

	<i>Domates Tarla Çıkış Fiyatı (TL)</i>	6,00	
	EUR/TL parite	15,60	
Nakliye	Nakliye Frigolu (EUR)	2.100,00	
	Nakliye Frigolu (TL)	32.760,00	
	Tır Kapasitesi (ton)	20,00	
	<i>Nakliye (TL/kg)</i>	1,64	check
	Nakliye Dahil Fiyat	7,64	
	1 Kasa Domates (kg)	15,00	
	37x50x8 cm (cm3)	14.800,00	
	1 m3 sandık hesabı	67,57	
		1.351,35	
		24,24	
		1,62	check
Dükkan Kira	Dükkan Kira (m2)	100,00	
	Dükkan Kira (TL)	30.000,00	
	Kira (TL/m2)	300,00	
	Kira (TL/m2) - Günlük	10,00	
	Manav reyonu (m2)	5,00	
	Manav reyonu (kira)	50,00	
	Günlük Domates Satışı (kg)	50,00	
	<i>Manav reyonu (kira) TL/kg</i>	<i>1,00</i>	
	Nakliye + kira Domates Fiyatı (TL/kg)	8,64	
Fatura + Personel Maaş	Dükkan Faturalar	30.000,00	
	Dükkan Maaşlar (5 personel)	30.000,00	
	Günlük Maliyet (Toplam)	2.000,00	
	Günlük Maliyet (m2)	20,00	
	Manav reyonu (m2)	5,00	
	Manav reyonu (Maliyet)	100,00	
	<i>Manav reyonu (Maliyet) TL/kg</i>	<i>2,00</i>	
	Toplam Maliyet	10,64	

Domatesin İstanbul'a satışa gidene kadar maliyetinin ne olduğunu anlatan tabloya bakınca fiyat maliyet arasındaki fark çok büyüktür.

10 Nisan 2022

Ekonomilerde geri dönüşüm önemlidir.

Bugünün çöprü, yarının serveti olabilir.

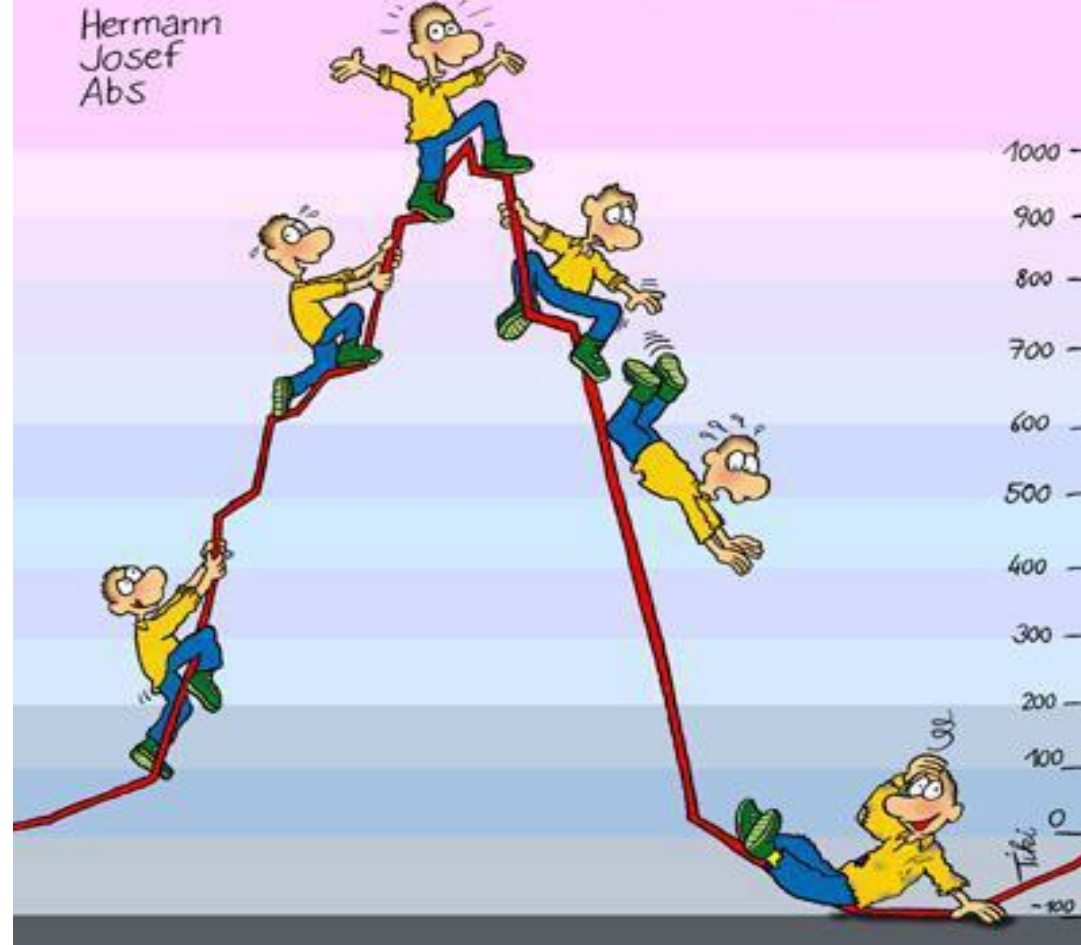
Kanada'da kırılmaz cam reklamı için "kır
camı al parayı" sloganıyla yola çıkan
firma camdan yapılmış panoya
3.000.000\$ koydu.

Bitkisel hayata girmişti buraya diktiler.

% 1000 Kazanç elde edilebilir, ama %100'den daha çok kaybedilemez.

**Sinirli geçirilen her dakikayla,
mutlu geçirilebilecek bir 60
saniye kaybedilmiş olunur.**

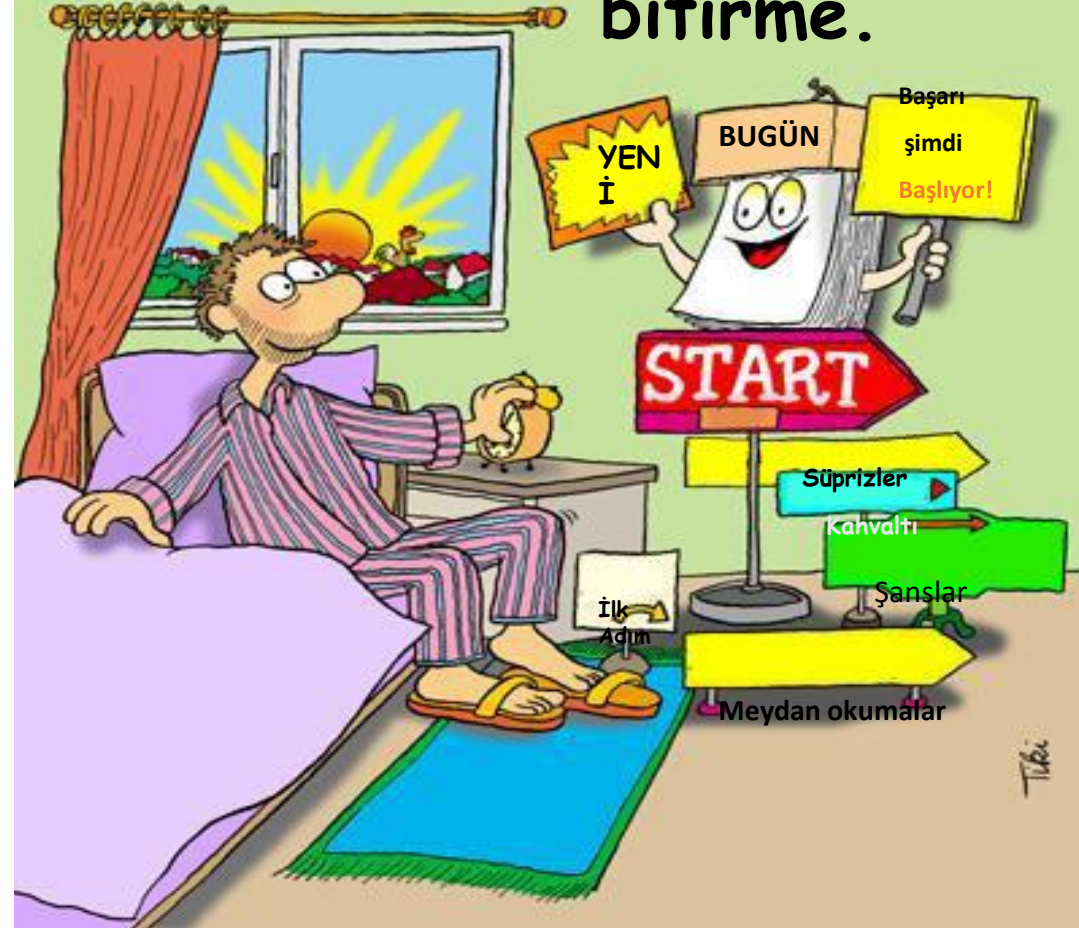
William Somerset Maugham

Bitirmeye hiç

başlama,
başlamayı hiç

bitirme.

Yanlış soru:
Kim sorumlu?

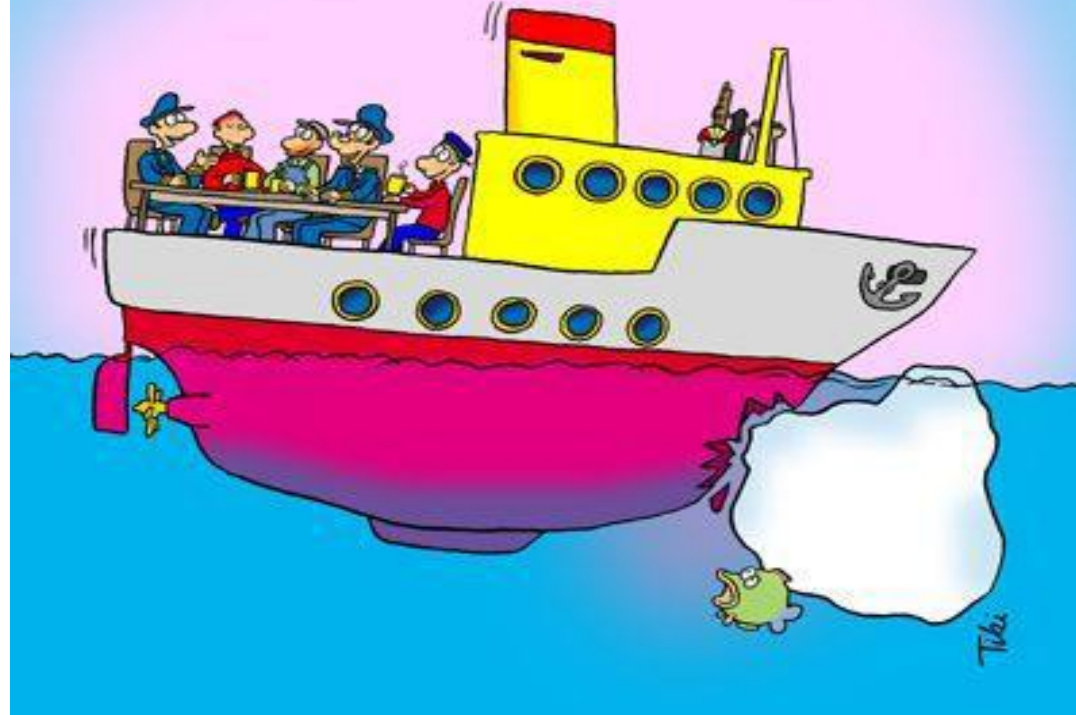

Doğru soru:
Kim daha iyi yapıyor?

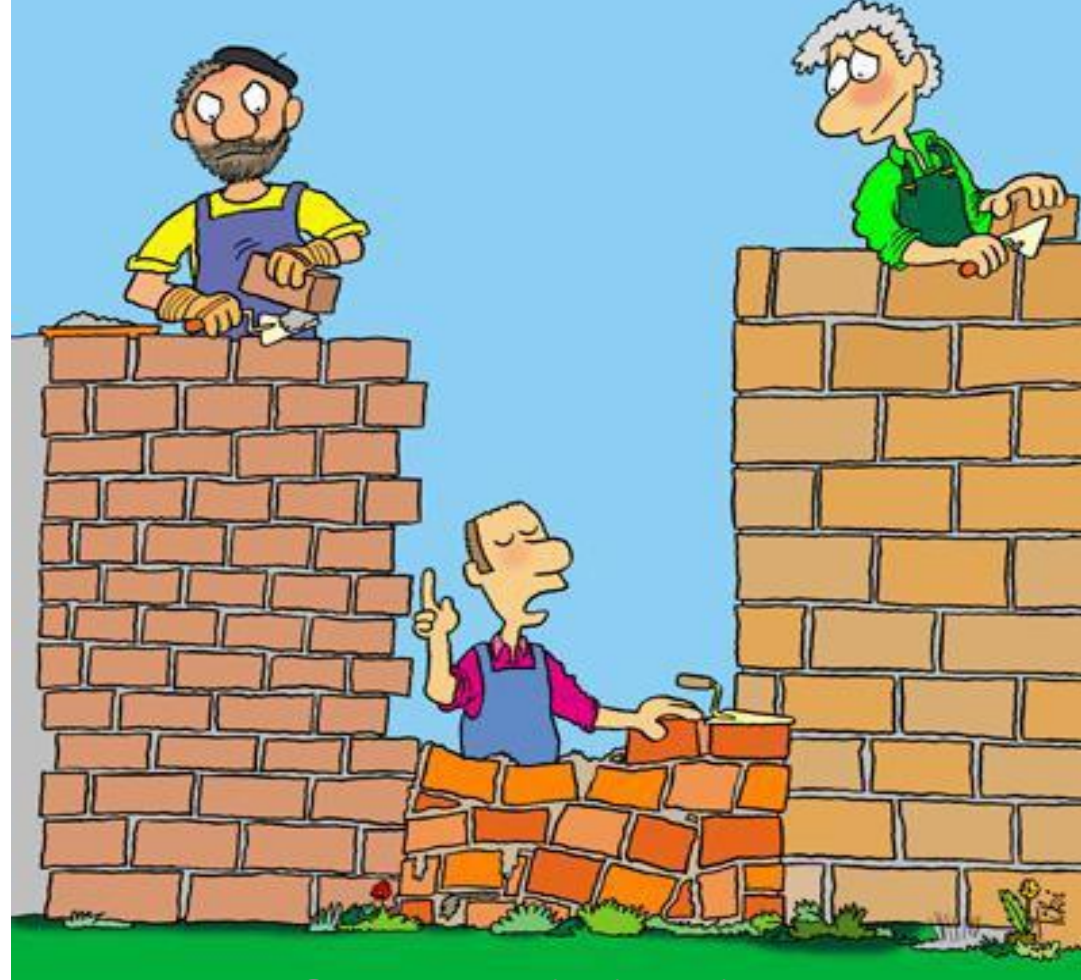
**Çok toplantı yapmak,
kötü yapılan
organizasyonun belirtisidir.**

Cyril N. Parkinson

**Çok bilmişler (?),
genelde en kötü
yapanlardır.**

Paul Hubschmid

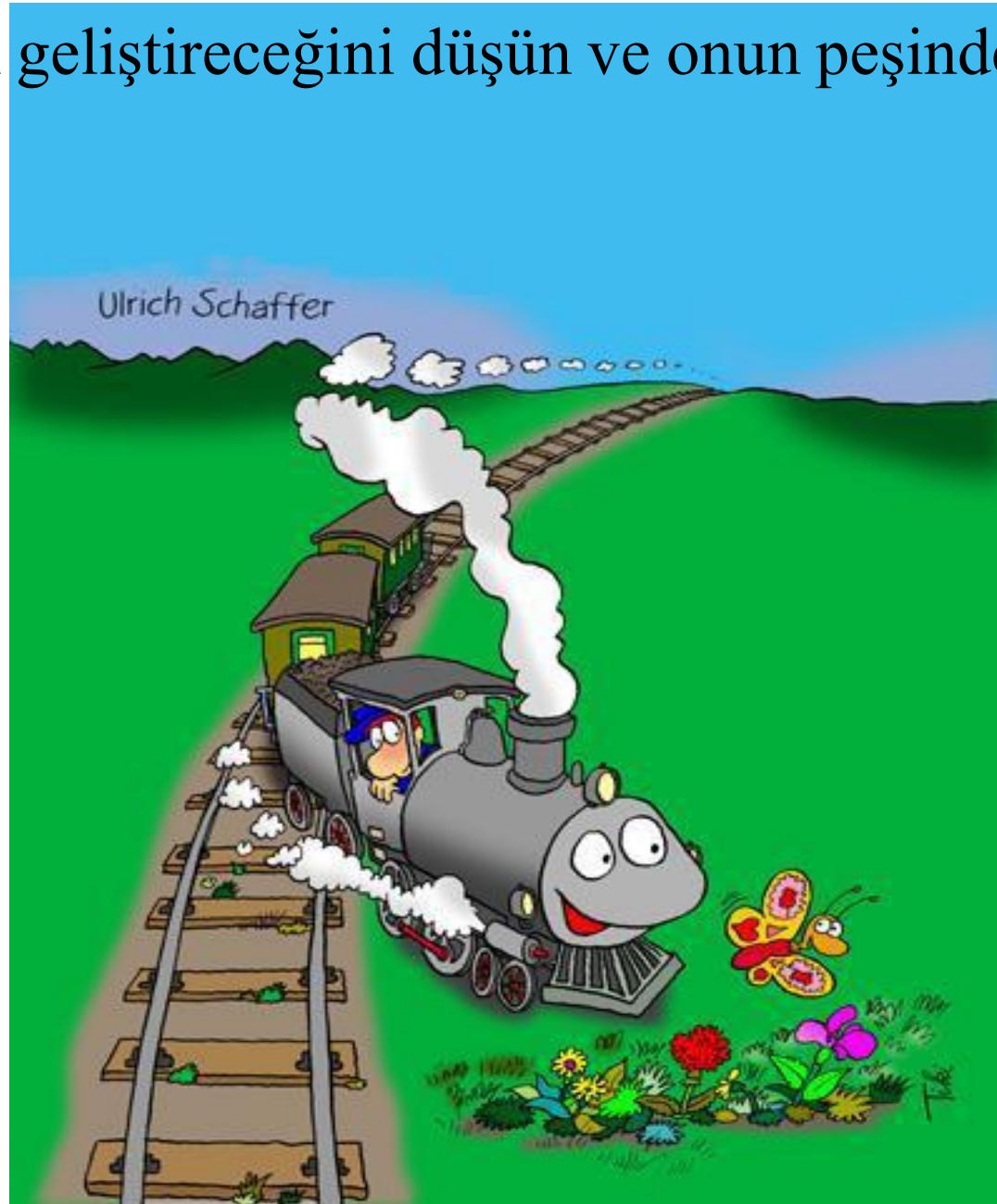

Eğer Subay değilseniz, ricada bulunmak emir vermekten daha etkili olacaktır.

Napoleon Hill

Seni neyin geliřtireceęini dűřűn ve onun peřinden koř.

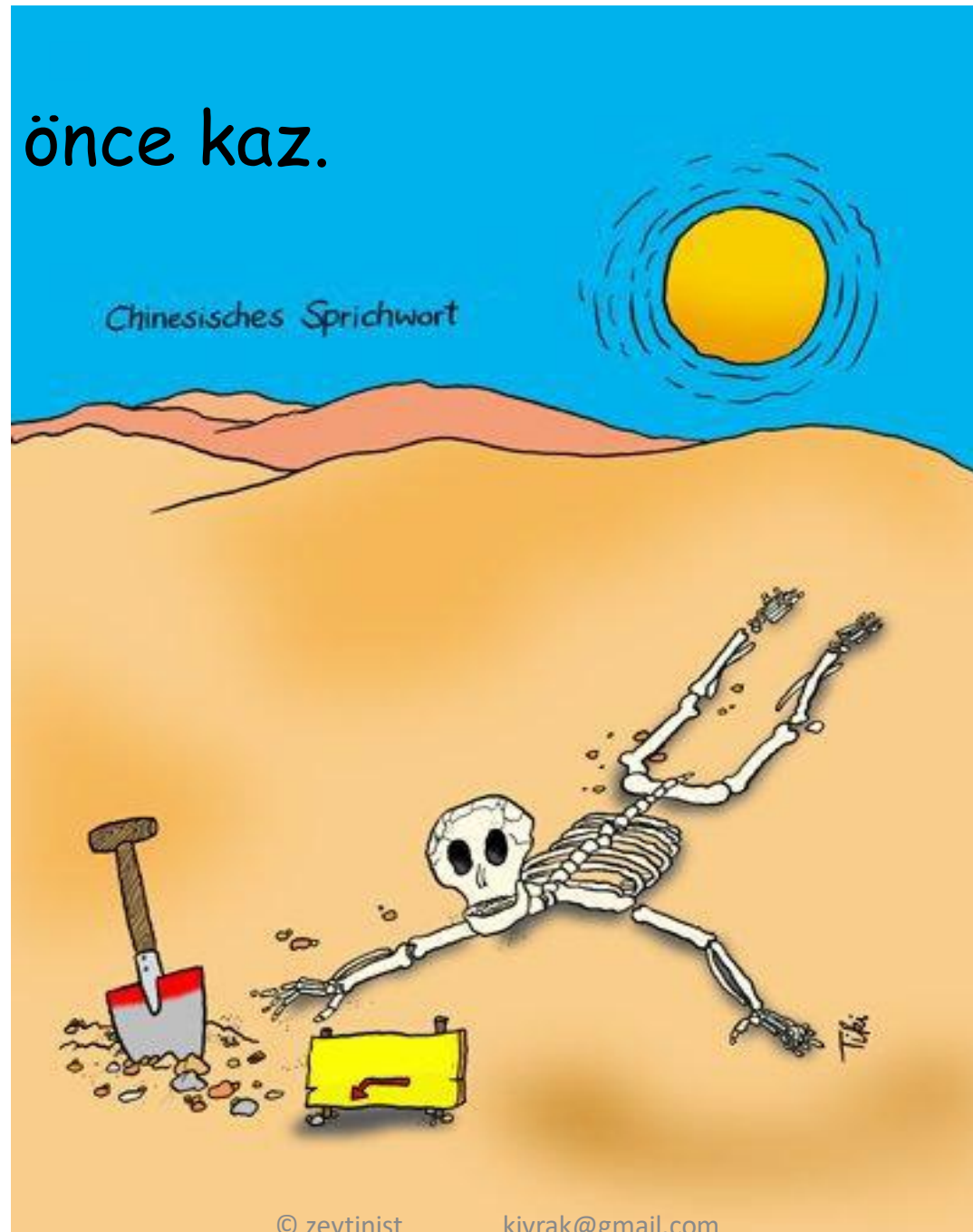

Bir şeyi yanlış yaptığınız
zaman, asıl yaratıcılık
yönünüz ortaya çıkar.

Woody Allen

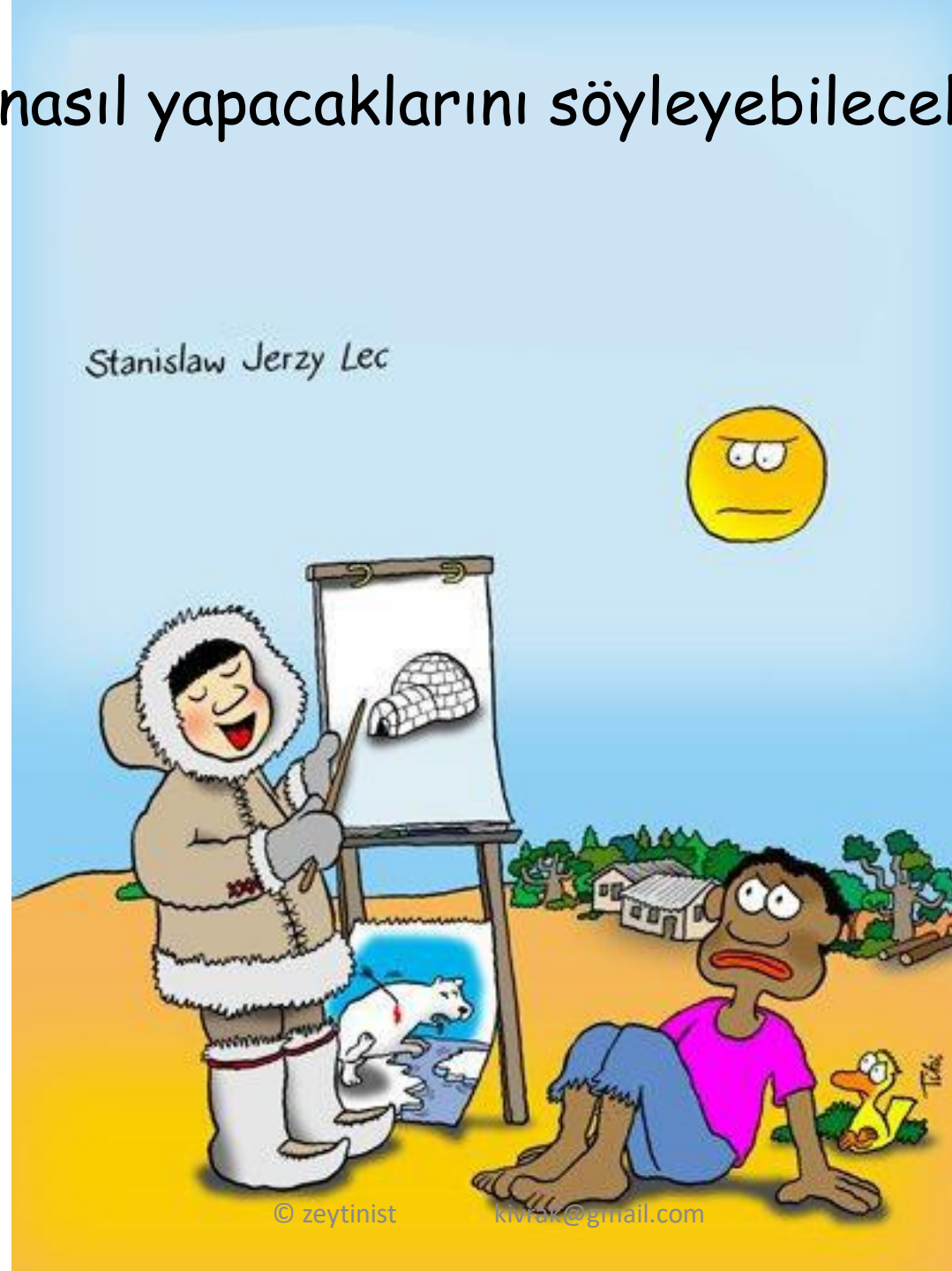
Kuyuyu, susamadan önce kaz.

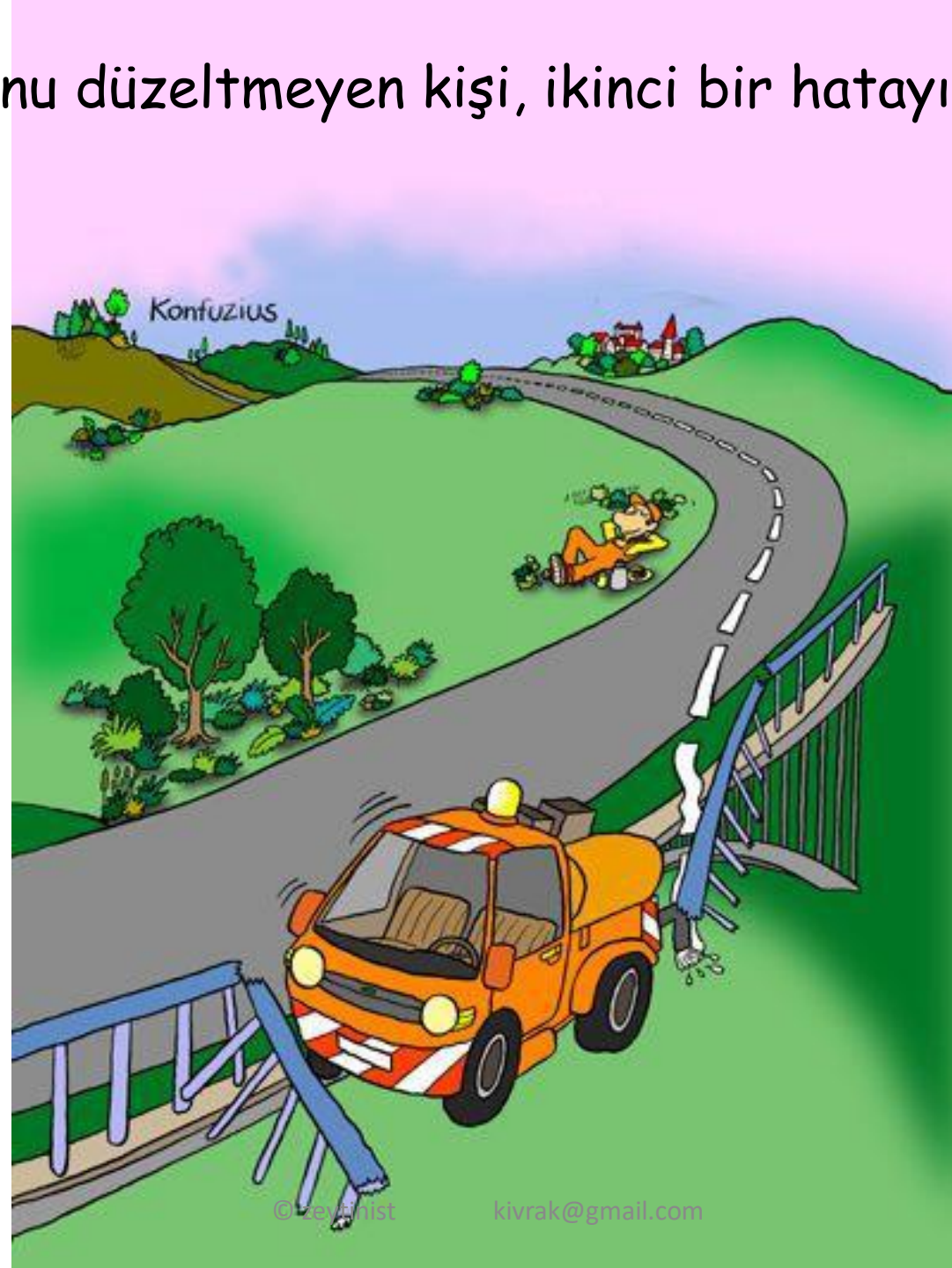
Cesaretlendirme, hiç kimseye zarar vermez.

Afrikalılara neyi nasıl yapacaklarını söyleyebilecek eskimolar olabilir.

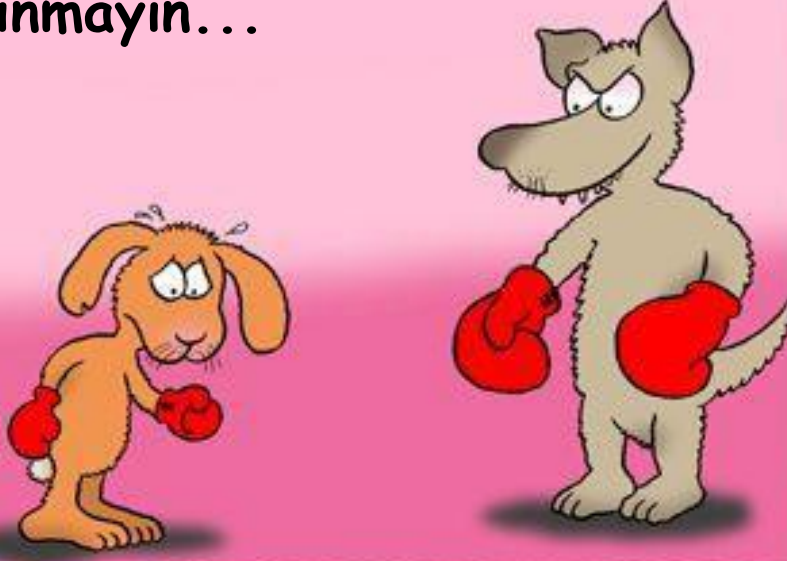
Bir hata yapıp, bunu düzeltmeyen kişi, ikinci bir hatayı yapmaktadır.

Birinin izinden yürüyerek,
en fazla onun kadar ileri gidebilirsiniz.
Kimi takip ettiğinize dikkat edin.

Zayıf yönlerinizden
yakınmayın...

...Kuvvetli yönlerinize
konsantre olun.

Zamanını hep engel aramakla
geçirme...
...belki de hiç engel yoktur.

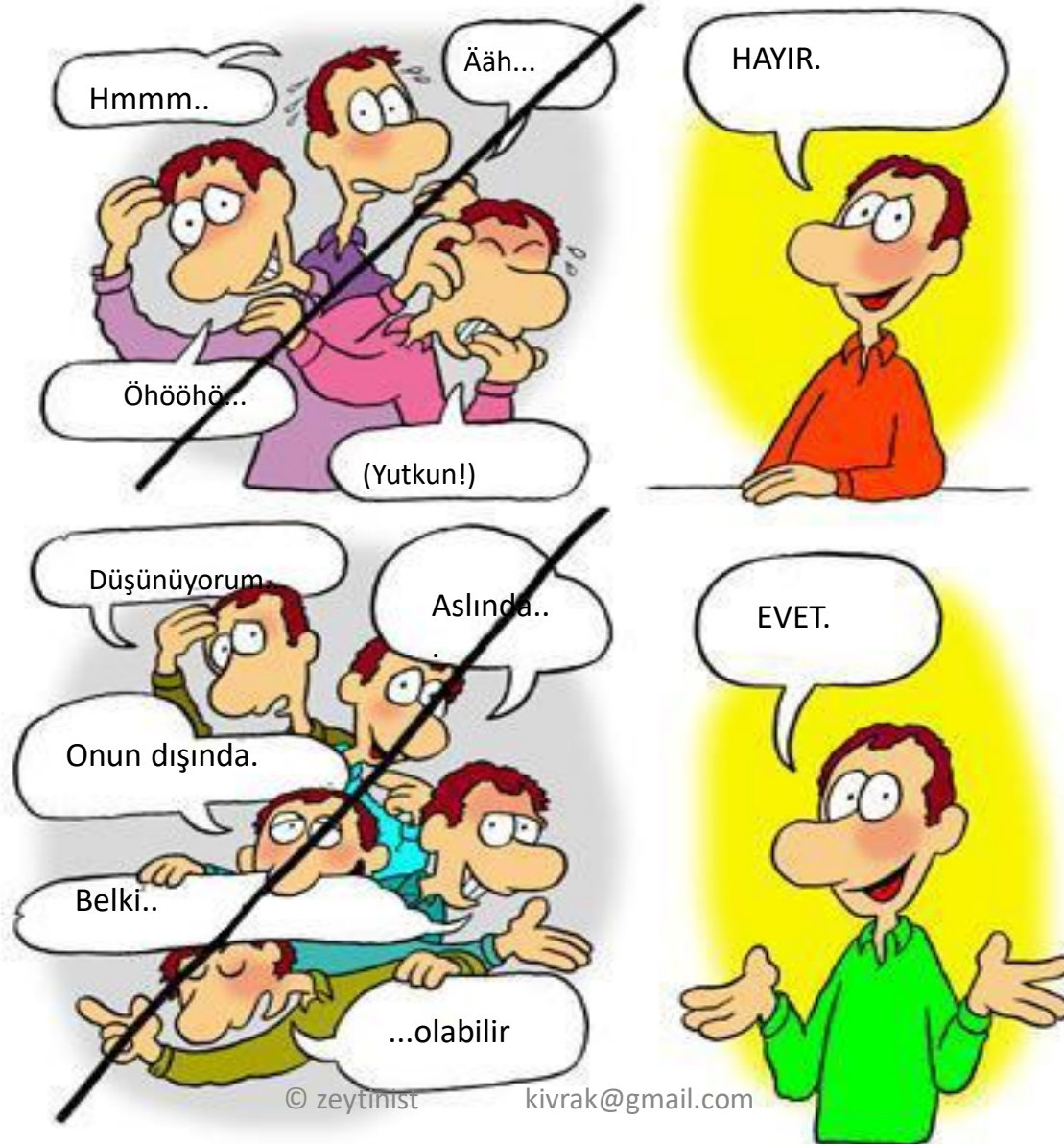
Franz Kafka

İyi yönetici, kibarlıkta da liderdir.

Yalın ve Sade İletişim kurun:

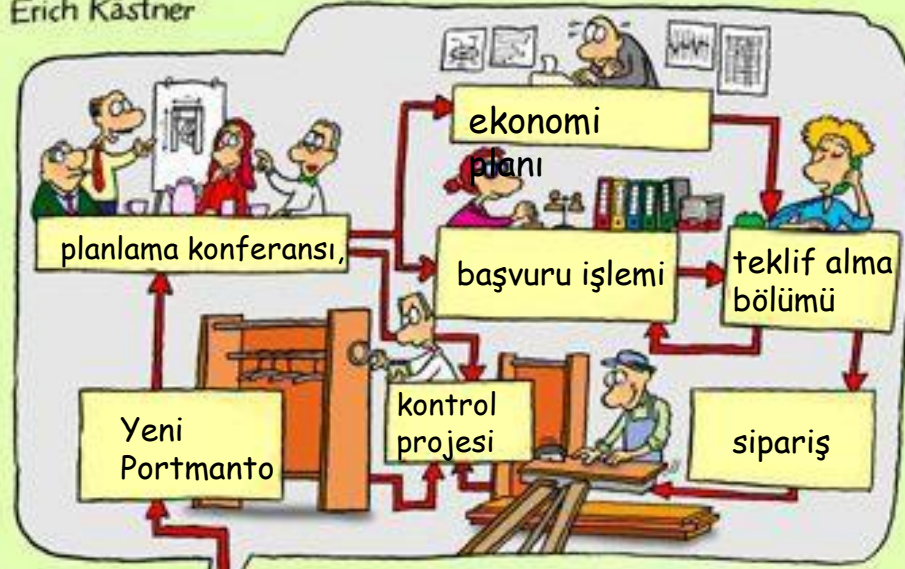

Karanlıktan şikayet edeceğine bir mum yak.

Bazıları zekalarını bir işi zorlaştırmak için kullanır, bazıları kolaylaştırmak için...

Erich Kästner

İki insan arasındaki en kısa iletişim gülümsemektir.

Senin için başkalarının ne kadar ağır yük taşıdığını görmezsin.

Hata arama, çözüm bul.

Henry Ford

Şüphe,
zayıflığın işaretidir.

Ay'a yükselmeyi hedefle, ulaşamazsan bile...
...yıldızların altına düşersin.

Les Brown

Sorunumuz zaman yetersizliği
değildir,zamanı iyi
kullanamamaktır.

Yalnız çalışan, sadece toplar.

Ekiple çalışan ise çarpar.

Nasıl olmayacağını bilenler,
nasıl olacağını bilenleri
rahatsız etmesin.

Organize etmekten sonra ...
...coşturmak gelir.

Kalite, müşteri tekrar gelirse vardır...

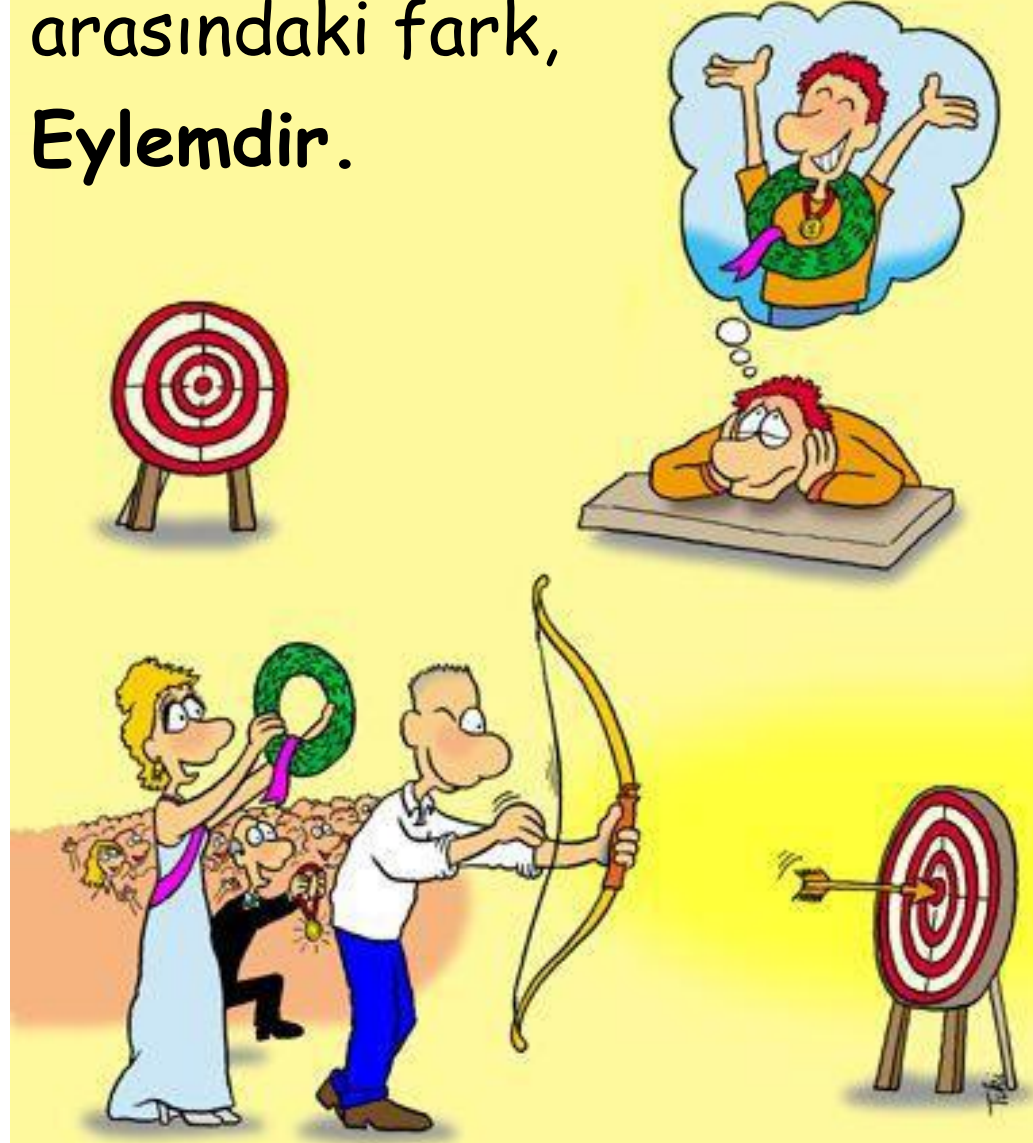
... ürün geri gelirse değil.

Hiç birimiz, hepimiz
kadar zeki değiliz.

Hayal ile Hedef
arasındaki fark,
Eylemdir.

Ufak işler için kendini büyük gören kişi, genelde büyük işler için çok küçüktür.

Hemen yap !

Bir uçurum iki
sıçramayla
aşılmaz.

Chinesisches Sprichwort

© zeytinist

kivrak@gmail.com

BÖLÜM 1

Bir KARGA ağacın tepesinde oturuyor ve düşünüyor....

Küçük bir Tavşan bu durumu görür ve sorar:
«Bende bütün gün Senin gibi öyle hiçbir şey
yapmadan oturabilir miyim?»

Karga cevap verir : « Tabi ki, neden olmasın? »

Tavşanda artık hiçbir şey yapmadan ağacın altına
oturur ve dinlenmeye başlar...

Aniden bir tilki yaklaşır oraya !!!!!

Tavşana saldırır ve onu yakalayıp yer!

BÖLÜM 1

Bu hikayeden alacağımız ders nedir? ...

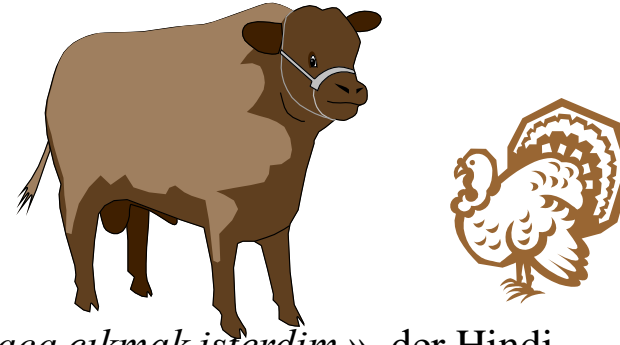
Eğer bütün gün hiçbir şey yapmadan oturmak istiyorsan, unutma;
Yüksek, hatta çok yüksek bir pozisyonda olman lazım...

BÖLÜM 2

Bir Hindi, bir Tosunla sohbet eder...

« *Aslında ağaca çıkmak isterdim* » der Hindi...
« *Ama malesef o kadar güçlü değilim* ».

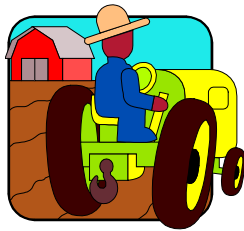
« *Madem öyle, benim arkamı yala* », diye cevap verir Tosun, «
Çünkü benim dışkıım çok vitaminlidir »

Hindi başlar Tosunun arkasını yalamaya, ve de farkeder ki gerekli enerjiyi almıştır, ağacın ilk dalına ulaşmak için...

Ertesi gün, Hindi Tosunu tekrar yaladıktan sonra kendisinde ağacın orta dalına çıkacak gücü bulmuştur hatta... 2 haftalık yalama faslından sonra Hindi kendisini ağacın tepesinde bulmuştur bile...

Birkaç gün sonra Çiftçi Ağacın tepesindeki Hindiği görür...

Tüfegiyle onu aşağı indirir, avlar yani.....

BÖLÜM 2

Peki bu Hikayeden ne DERS çıkaracağız

Yalakalık Sizi biraz yukarılara çıkarır ...
Ama genelde bu fazla sürmez, tepetaklak aşağı inersiniz !

BÖLÜM 3

Küçük bir Kuş, soğuklardan uzaklaşmak için güneye doğru uçar...

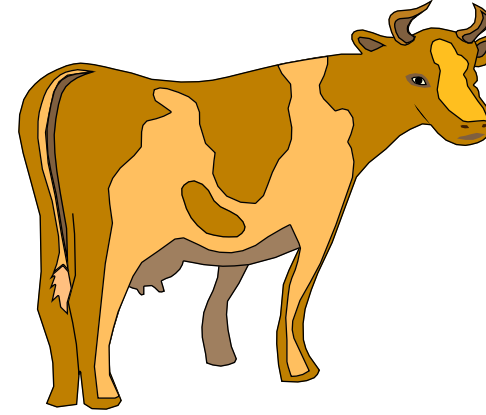

Ama soğuklara dayanamaz ve yeşillik bir yere dermansızca düşer.

Kuş yerde o şekilde
yatarken, bir inek gelir...

...üzerine bir güzelce
pisler.

Kuş, inek dışkısının içinde dermansızca yatarken, dışkının kendisini ısıttığını farkeder ve yavaş yavaş kendine gelir...

Mutluluktan ötmeye başlar, yaşıyordu çünkü

Oradan geçen bir Kedi, kuşun sesini duyar

Sesi takip eden Kedi, dışkının içindeki kuşu görür. Bir atak ve kuşu oracıkta yutar...!

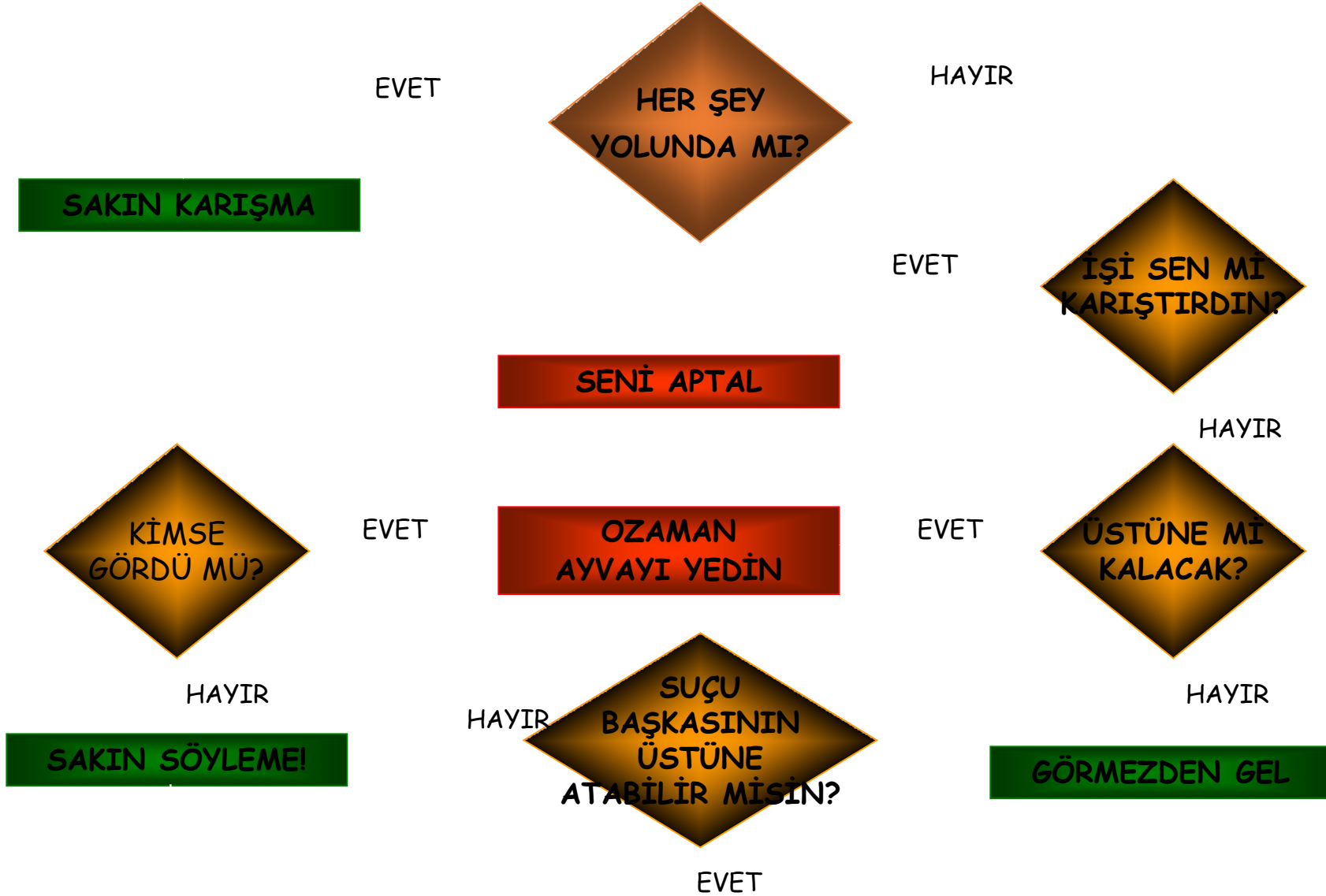
BÖLÜM 3

Buradan çıkaracağımız DERS ise;

- 1) Size kızan veya pislik atan herkes Düşmanınız olmayabilir.
- 2) Sizi pislikten veya zor durumdan çıkaran herkes Dost olmayabilir!...
- 3) Hakkaten zor durumda, boğazına kadar batmış isen, susmasını bil !

İşyerinizde sorun çözme şeması

Unutma! Başarı hataları;
Yenilgi ise yetenekleri gizler.

Başarının sırrı alelâde şeyleri hiç de alelâde sayılmayacak bir şekilde iyi yapmaktır.

JOHN D. ROCKEFELLER

YAŞAMINIZI GERİ ÇALIN!

Ekonomi yani yaşamın üzerinde hayatta kalmanın tahakküm altına alınması, tüm diğer tahakküm biçimlerinin sürdürülmesi için esastır. Kıtlık tehdidi olmadan, insanları gündelik çalışma ve maaş rutinine itaat etmeye mecbur etmek zor olurdu. Bizler ekonomikleştirilmiş bir dünyada doğduk. Mülkiyetin sosyal kurumu kıtlığı gündelik bir tehdit haline getirdi. İster özel isterse komünal olsun mülkiyet, birinin istediği veya ihtiyaç duyduğu şeyi basitçe almak yerine, genel olarak sadece ekonomik değişim biçiminde kabul edilmiş olan bir izin istemesinin beklendiği bir durumu yaratarak bireyi dünyadan uzaklaştırır. Bu şekilde, yoksulluğun farklı seviyeleri zengin için de dâhil herkes için garanti edilmiş olur, çünkü sosyal mülkiyet kuralı altında birinin sahip olmaya müsaade edilmediği şey birinin sahip olmaya müsaade edildiği şeyin ötesine geçer. Yaşam üzerinde hayatta kalmanın tahakkümü sürdürülür.

Yaşamlarımızı kendi kendimize yaratma arzusunda olan bizler, toplumun sürdürülebilirliği için esas olan bu tahakkümün saldırmamız ve yıkmamız gereken bir düşman olduğunun farkındayız. Bu anlayışla, hırsızlık ve ev işgaline asi bir yaşam projesinin bir parçası olarak önem verilebilir. Refah programları, hayırsever yemeklerini yemek, çöplerden yemek ve dilenmek düzenli bir iş olmadan hayatta kalmamıza yardımcı olabilir, ama onlar ekonomiye hiçbir şekilde saldırmaz; aksine ekonominin içinde yer alırlar. Hırsızlık ve işgal etmek de hayatta kalma taktikleridirler. "Yuva hakkını" veya işgal evlerini yasallaştırmayı talep eden işgalciler, "işlerini" diğer işçiler gibi kıymetsiz eşyalarını biriktirmek için yürüten hırsızlar -bu insanların ekonomiyi yok etmek gibi bir niyetleri yoktur- onlar sadece malların adilce dağıtılmasını isterler.

Fakat asi bir yaşamın parçası olarak işgal eden ve hırsızlık yapanlar bunu ekonomik mülkiyetin mantığını hiçe sayarak yaparlar. Kendi yaratmadıkları bir dünyanın taleplerine baş eğerek selamlamayı veya bu mantık tarafından empoze edilmiş kıtlığı kabul etmeyi reddeden bu gibi asiler, imkân olduğunda herhangi birinden izin almadan arzu ettiklerini alırlar. Toplumun ekonomik kuralına meydan okuyarak, kendi dünyamızın bolluğunu geri alırız -ve bu bir ayaklanma elemidir. Sosyal kontrolü sürdürmek için, bireylerin yaşamlarının çalınması gerekiyor. Onların konumunda, bizler ekonomik olarak hayatta kalmayı, çalışmanın ve maaşın sıkıcı varoluşunu elde ettik. Yaşamlarımızı geri alamayız ne de onlardan dilenemeyiz. Yaşamlarımız onları geri çaldığımızda sadece kendimizin olacaktır -ve bu izin almadan istediğimiz ne varsa almak anlamına gelir.

Feral Faun

Kaynaklar

Uçuk, 2023. Ceyhun Uçuk, Yiyecek İçecek İşletmelerinde Dış Çevre Analizi 21-41 s. Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler Temel Alanında Akademik Çalışmalar-I. 2023

Sorularınız varsa cevaplayayım.

Daha sonra aklınıza soru gelirse lütfen yüz yüze, e posta veya telefon yoluyla ulaşınız.

Bu ders notları zeytincilik programı öğrencileri, Kursiyerler, sektör temsilcileri, diğer üniversitelerde okuyan önlisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile araştırmacılara yönelik hazırlanmıştır. Daha detay bilgiye ulaşmak isterseniz lütfen iletişime geçiniz.

DERS NOTLARI SÜREKLİ YENİLENMEKTEDİR.
LÜTFEN DAHA ÖNCE İNDİRDİĞİNİZ DERS NOTU VARSA
YENİ TARİHLİ OLAN DERS NOTUNU TERCİH EDİNİZ.
NOTLARDA HATALI ve
EKSİK BİR YER GÖRDÜĞÜNÜZDE LÜTFEN BİLDİRİNİZ.

Dr. Mücahit KIVRAK

0 505 772 44 46

kivrak@gmail.com

www.zeytin.org.tr

www.mucahitkivrak.com.tr

Sosyal medya iletişim

<https://www.facebook.com/mucahit.kivrak>

<https://twitter.com/zeytinist>

<https://instagram.com/zeytinist/>

<https://www.youtube.com/channel/UCNDXadH7jpB0FVRLbEvtqHA>